

Na Tržaškem ne primanjkuje pitne vode, ob Soči pijemo tudi Timavo

4

Goriška pokrajina bo pripravila načrt gospodarjenja z divjadjo

10

V sprejemnem centru Gradina se je začela likovna kolonija

11

Katinarska bolnišnica ... kronični bolnik

5

Primorski dnevnik

TOREK, 21. AVGUSTA 2012

št. 196 (20.519) leto LXVIII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 24. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 7786339

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 356320, fax 0481 356329

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,20 €

CENA V SLOVENIJI 1,20 €

9 771124 666007

Edina dilema: en ali dva kroga

RADO GRUDEN

Od včeraj lahko predsedniški kandidati v Sloveniji zbirajo podpise podpore, ki jih potrebujejo za uradno vložitev kandidature. Za zdaj je boj za položaj predsednika napovedalo sedem kandidatov in dve kandidatki. Zbrati bodo morali po pet tisoč podpisov, le Borutu Pahorju jih bo zadostovalo tri tisoč, ker kandidira s podporo stranke Socialnih demokratov. Milan Zver, ki ga podpirata Slovenska demokratska stranka in Nova Slovenija, še ni povedal, na kakšen način namerava kandidirati, zato pa bodo morali sedanji predsednik Danilo Türk, Monika Malešič, Miro Žitko, Fani Eršte, Ladislav Troha, Dušan Egidij Kubot - Totislo in Artur Štern kot neodvisni kandidati do 17. oktobra zbrati po pet tisoč podpisov podpore. Prav gotovo to za Danila Türka ne bo problem, za vse ostale pa bo pravi podvig, če jim bo to uspelo in bodo tako postali uradni kandidati za predsednika.

Toda boj za izvolitev bo potekal samo med tremi: Danilom Türkom, Borutom Pahorjem in Milanom Zverom. Pri tem je Danilo Türk izrazil favorit. Vse ankete mu pripisujejo prvo mesto, veliko vprašanje pa je, če mu bo uspelo zmagati že v prvem krogu. Če se to ne bo zgodilo, se bo v drugem krogu pomeril ali z Borutom Pahorjem ali z Milanom Zverom. Ostali, če bo komu seveda uspelo zbrati dovolj podpisov, v tem boju nimajo nikakršnih možnosti. Pa tudi drugo mesto je že skoraj zanesljivo oddano bivšemu predsedniku vlade Borutu Pahorju, ki bi se po ponesrečenem vodenju vlade in neuspelem poskusu, da bi ostal na čelu Socialnih demokratov, očitno rad poskusil še kot predsednik države. Prepričan je namreč, da mu je ta položaj pisan na kožo, ker Slovenija po njegovem prepričanju potrebuje predsednika, ki združuje ne pa razdvaja.

Če bo prišlo do drugega kroga med Türkom in Pahorjem, ostaja sedanji predsednik še vedno favorit, toda končni izid bo veliko bolj negotov. Za Boruta Pahorja bi namreč lahko glasovalo precej volivcev trenutne vladne koalicije, ki ne skriva, da bi na predsedniškem položaju raje videla nekoga, ki bo s sedanjo izvršno oblastjo »bolj kompatibilen«, kot je zdaj Danilo Türk. In Borut Pahor je s svojo poudarjeno pripravljenostjo na sodelovanje s komerkoli kandidat, ki bi znal dobiti tudi podporo tistih, ki o njem, ko je bil predsednik vlade, niso imeli pozitivnega mnenja in niso izbirali besed, ko so želeli povedati, kaj si mislijo o njem in njegovi vladi.

KRIZA EVROOBMOČJA - Po tovrstnih napovedih ECB v pomoč ranljivim državam

Nemčija proti zgornji meji obresti na državne obveznice

Gre za omejitev t.i. spreada - Nemške izjave potisnile evropske borze navzdol

KRIŽ - Večji požar visoko nad Obalno cesto

Ogenj v suhem gozdu

Gasilci, civilna zaščita in gozdni čuvaji ter helikopter v boju s plameni - Avgusta na Krasu številni požari

KRIŽ - Visoko nad Obalno cesto, v gozdu med Križem in Nabrežino, je včeraj popoldne izbruhnil večji požar - zadnji na seznamu številnih požarov, ki so v zadnjih dneh in tednih prizadeli kraško planoto.

Zaradi težko dostopnega gozda in velikosti požara (*na sliki Kroma*) je gasilec, civilni zaščiti in gozdnim čuvajem pri gašenju pomagal helikopter, ki je vodo zajemal v morju pri Sesljanu. Sinoči ob 20. uri je bil po-

žar pod nadzorom, vsi pa so srčno upali, da se veter ne bo okreplil. Suša gotovo pripomore k hitremu vžigu, za večjim delom poletnih požarov pa po vsej verjetnosti stojijo požigalci.

Na 4. strani

BERLIN - Potem ko so v javnost pricurljala poročila, da Evropska centralna banka (ECB) razmišlja o "kapi-ci" na obrestne mere na dolžniške vrednostne papirje (gre za tako imenovani spread) ranljivih evrskih držav, med katerimi je tudi Italija, je Nemčija takšno reševanje dolžniške krize zavrnila.

Nemške izjave so občutile tudi evropske borze, kjer se je včerajšnje trgovanje končalo s padci indeksov.

Vlagatelji ostajajo previdni tudi zaradi negotove prihodnosti Grčije znotraj območja evra.

Na 9. strani

Grozljiv nočni zločin v Lignanu

Na 3. strani

V škedenjski železarni spoštujejo direktive

Na 6. strani

Radovedni galeb Bruna Volpija Lisjaka

Na 8. strani

Za Mipove obrate se zanimajo štiri podjetja

Na 11. strani

Leta 2014 kolesarska steza Solkan-Plave

Na 11. strani

kakšna usoda
na s č a k a

SLOVENIJA - Pogonska goriva spet dražja

Nove rekordne vrednosti

Od Slovenije dražja samo Italija - Z današnjim dnem višje cene goriv tudi na Hrvaškem

LJUBLJANA - Opolnoči so se drobnoprodajne cene pogonskih goriv v Sloveniji znova zvišale in dosegle nove rekordne vrednosti. Liter neosvinčenega 95-oktanskega bencina se je podražil za 5,5 centa na 1,562 evra, 100-oktanski bencin za 5,3 centa na 1,578 evra, dizelsko gorivo pa za 4,2 centa na 1,429 evra.

Cena 95-oktanskega bencina bo s tokratno podražitvijo dosegla novo rekordno vrednost, doslej je bila najvišje v obdobju od 17. aprila, in sicer pri 1,536 evra. Tudi cena dizelskega goriva je rekordna. Prav tako bo s podražitvijo novo rekordno vrednost do-

segel 100-oktanski bencin. Cena tega bencina je bila do sedaj najvišje v obdobju od 17. aprila (1,552 evra za liter).

V primerjavi s sosednjimi državami je najbolj prodajani 95-oktanski bencin v Sloveniji zdaj že drugi najdražji. V Avstriji je treba po podatkih AMZS namreč za liter tega bencina odšteti 1,510 evra, na Hrvaškem 1,431 evra, v Italiji 1,90 evra in na Madžarskem 1,552 evra. Dizelsko gorivo v Avstriji stane 1,433 evra, na Hrvaškem 1,334 evra, v Italiji 1,767 evra in na Madžarskem 1,556 evra.

Naftni derivati pa so se opolnoči podražili tudi na Hrvaškem. 95-ok-

tanski bencin se je tako podražil že četrtrič zapored in se prvič po koncu aprila zvišal nad 11 kun (1,473 evra). Dizel pa se je podražil tretjič zapored in bo prvič presegel ceno 10 kun (1,339 evra). Najvišja cena dizla pa je od danes določena na 1,372 evra (10,25 kune), kažejo podatki hrvaškega gospodarskega ministrstva.

Cene naftnih derivatov v Sloveniji se določajo skladno z vladno uredbo, po metodologiji, ki temelji na gibanju cen naftnih derivatov na svetovnem trgu in na gibanju tečaja dolar-evro. Modelske cene se izračunavajo na osnovi 14-dnevnih povprečij.

OSKRBA S PITNO VODO - Toda sušno obdobje ne sme trajati v nedogled

Kras, Goriška in Vipavska še brez skrbi, v Slovenski Istri bolj kritično

Kraški vodovod bi lahko napajal celotno Istro, toda potreben bi bil nov vodovod

SEŽANA, NOVA GORICA, KOOPER - Brestoviška vrtina, iz katere pridobiva Kraški vodovod pitno vodo za oskrbo celotnega Krasa, bi lahko napajal tudi celotno Slovensko Istro, je za STA povedal direktor Peter Fabiani. Zelo vodnata sta tudi vira Hubelj in Mrzlek, iz katerih se napajata vodovoda Hubelj na Ajdovskem in Mrzlek na Goriškem. Po Fabianijevih besedah trenutno oskrbujejo Slovensko Istro s 100 litri vode na sekundo, če bi transportne količine to dovoljevale pa bi bile lahko te količine bistveno večje.

"Na Obalo posredujemo toliko pitne vode, kot je lahko. Za večje količine pa bi potrebovali nov vodovod, pri nas imamo dovolj kvalitetne vode," je povedal Fabiani. Zato niso doslej uvedli še nikakršnih omejitev porabe pitne vode, ljudje lahko z njo tudi zalivajo svoje vrtove. Nekaj omejitev je le pri manjših lokalnih zajetjih v obrobni kraških vaseh, kjer še nimajo pitne vode iz Brestoviškega vodovoda. V rezervoarje pitne vode teh vasi tako vodo dovajajo s cisternami, uporabniki pa se z njo oskrbujejo normalno preko vodovodnega sistema.

Nikakršnih omejitev porabe pitne vode ni trenutno niti na Goriškem in Vipavskem. Direktor Vodovodov in kanalizacije Nova Gorica Miran Lovrič je za STA povedal, da je vode dovolj tudi za prebivalce krajev na Trnovsko - Banjski planoti. "Če gasilci komu dovajajo vodo, so to individualna naročila, za katera pri nas ne vemo," je še zatrdil Lovrič. Vendar pa bi se problemi po njegovem mnenju lahko pojavili, če se bo tako sušno obdobje še dolgo nadaljevalo.

Tudi na Vipavskem večjih problemov oskrbe s pitno vodo še ni. Vodni vir Hubelj, s katerega oskrbujejo s pitno vodo prebivalce Vipavske doline in dela Krasa, ima še vedno dovolj velike količine vode, je za STA povedal Aleš Breclj iz Komunalno stanovanjske družbe Ajdovščina. Pitno vodo morajo voziti le v Podkraj, kjer z njo polnijo tamkajšnji rezervoar, saj lokalni vir vode trenutno ne zadostuje vsem potrebam. "Pozna pa se manjšanje obsega industrije, saj je poraba vode nekoliko manjša kot v prejšnjih mesecih," je še dejal Breclj.

Tudi v Rižanskem vodovodu so minuli vikend uspeli prebroditi brez omejitev v rabi vode, tako da na Obali voda še vedno teče v vsaki pipi. Preživeli so ga sicer nekoliko težje, zlasti obremenjujoče za sistem pa so bile dnevne konice v porabi vode, ki so jih uspeli premostiti z določenimi posegi na sistemu, je povedala predstavnica Rižanskega vodovoda Sara Milenkovski.

Žal so obeti slabi, saj nekih obilnejših padavin ni na vidiku vsaj do konca meseca. Voda, ki jo trenutno črpajo iz vodnega vira reke Rižane, je v celoti voda iz podtalnice, kar 60 odstotkov vseh količin vode pa trenutno pridobivajo iz sosednjih vodovodov. Vodoooskrba v Slovenski Istri zaenkrat še poteka nemoteno tudi zaradi ravnanja prebivalstva, saj so odjemalci ukrepe o varčevanju vzeli resno in se jih držijo, kar je videti tudi pri dnevnih bilancah porabe. "Privarčevali smo več ali manj 15 odstotkov vseh potrebnih količin, tako da so prav te privarčevane količine tiste, ki nam vsak teden za en teden odložijo redukcijo vode," ugotavlja Sara Milenkovski.

Stanje je takšno, da lahko redukcije nastopijo vsak čas, varčevanje z vodo pa bo zagotovo trajalo, vse dokler ne bo nekega obilnega deževja, ki bi napolnilo podtalnico. "Če bodo in ko bodo potrebne redukcije, jih bomo deležni vsi," dodaja predstavnica vodovoda. V Rižanskem vodovodu pa računajo, da bodo s koncem meseca in odhodom prvih turistov uspeli nekoliko zmanjšati porabo vode ter s tem nekoliko bolj v prihodnost odmakniti uvedbo redukcij. Ob tem pa rešitev seveda ostaja dež, dodaja Sara Milenkovski. (STA)

Iz Rižane zdaj črpajo vodo samo še iz podtalnice, kljub temu pa voda na Obali še teče iz vsake pipe

SLOVENIJA - Novembrske predsedniške volitve

Večina predsedniških kandidatov bo zbiral podpise podpore

DANILO TÜRK

BORUT PAHOR

MILAN ZVER

LJUBLJANA - Predsedniški kandidati lahko od včeraj naprej zbirajo podpise podpore. Za takšno kandidaturo se je odločila večina od devetih napovedanih kandidatov, med njimi tudi aktualni predsednik republike Danilo Türk. Borut Pahor kandidira še s podporo svoje stranke SD, Milan Zver pa zaenkrat še ni sporočil, na kakšen način bo kandidiral.

Türk in Pahor sta za včerajšnji začetek zbiranja podpisov podpore izbrala Maribor. "Ocenil sem, da je popolnoma naravno, da kandidiram za drugi mandat," je ob tem dejal Türk in izpostavil zaupanje, ki mu ga izkazujejo volivci ter nekatere stranke in organizacije. Med razlogi, zaradi katerih se je odločil znova kandidirati, je aktualni predsednik republike Türk navedel tudi, da mu je to svetovalo veliko ljudi, ter dejstvo, da je po anketah javnega mnenja med politiki "vselej na prvem mestu, kar zadeva javno podporo".

Pahor je ob začetku zbiranja podpisov podpore poudaril, da si želi biti predsednik vseh ljudi: "Želim biti predsednik, ki poskuša ljudi združevati, povezovati in navdihovati s tistim, kar nam je skupno in na drugi strani opozarjati pred nevarnostmi snežnih kep, nestrpnosti in bloksovskih delitev." Po Pahorjevem mnenju so prihodnja leta lahko za Slovenijo uspešna, zato bo vodil predsedniško kampanjo tako, da bo nagovarjal volivce s svojim poskusom zblíževanja stališč in sodelovanjem. Želi si, da tisti, ki imajo drugačna stališča od njega, to ne vidijo kot razlog, da ga ne bi podprli.

Odločitev o tem, ali bo Zver kandidaturo vložil s podpisi poslancev ali 3000 podpisov volivcev, še ni sprejeta, bo pa znana v kratkem, so za STA pojasnili v SDS. Iz civilne pobude Združujemo za prihodnost pa so včeraj sporočili, da se je doslej pod njihovo izjavo na spletu podpisalo

več kot 6700 posameznikov, ki prepoznavajo Zvera kot najprimernejšega predsedniškega kandidata. S takšnim odzivom so zadovoljni tudi v Zverovi volilni ekipi.

Poleg Türka in Pahorja sta včeraj začela zbirati podpise podpore še predsedniška kandidata Monika Malešič in Artur Štern. Za kandidaturo s podporo volivcev so se odločili tudi Miro Žitko, Fani Eršte, Ladislav

Troha in Dušan Egidij Kubot - Totislo. Zbrati bodo morali 5000 podpisov, Pahorju pa zaradi podpore stranke zadostuje že 3000 podpisov.

Prav tako je na Državno volilno komisijo od včeraj naprej že mogoče vlagati kandidature za volitve predsednika republike, ki bodo 11. novembra. Rok za vložitev kandidatur se enako kot rok za zbiranje podpisov podpore izteče 17. oktobra. (STA)

JEZIK NA OBROBJU

S slovenskimi predlogi so naši pisci večkrat na bojni nogi. **Nikakor si ne morejo zapomniti, da so naši dijaki zadovoljni s svojim učnim uspehom ali pa so z ocenami nezadovoljni, najuspešnejši so lahko nad ocenami tudi navdušeni**, medtem ko se morajo vsi drugi zadovoljiti kar s skromnim predlogom s čim ali s kom. **Enak predlog zahteva tudi naša solidarnost s kom, ne glede na to ali to solidarnost mi mogle omenimo ali pa jo komu izrazimo**, zato moramo reči, da je npr. župan izrazil svojo solidarnost z delavci ali da je solidaren z delavci; **izraziti kaj komu pa si prihranimo za drugačne priložnosti, za izražanje sožalja, hvalenosti in podobno**.

Malokdo pri nas zapiše pravilno, da se je kdo obrnil na koga za nasvet. Kar vsi po vrsti se obračajo do koga. **Če gre za pravi obrat proti komu, rečemo, da se je kdo obrnil k prijatelju ali pa, da se je obrnil (proč) od prijatelja**. Če pa gre za nasvet ali kakšno prošnjo, moramo reči, da se je A. C. obrnil na prijatelja za pomoč, za nasvet, za podporo ali kaj drugega.

Velika napaka pa je zveza v iskaniu česa. V italijanščini je popolnoma pravilno, če rečemo andare ali metter-si in cerca di qcs., poleg cercare qcs. V slovenščini pa poznamo samo glagol

iskati kaj, zato ne smemo zapisati, da so sile javnega reda pregledale stanovanje v iskanju dokaznega gradiva. Tako izražanje je v popolnem nasprotju s slovenskim, kjer prevladuje verbalno izražanje. **Poročevalec bi moral zapisati, da so sile javnega reda preiskale stanovanje, kjer so iskale dokazno gradivo o kaznivem dejanju**.

V poročilu o prikrejevanju športnih izidov od nekdaj zapisal, da so 600.000 evrov od dobička uporabili za podkupiti igralce. V slovenščini ne moremo predloga za povezati z glagolskim nedoločnikom. **Pravilno bi bilo, da so porabili denar za podkupnine, da so porabili denar za podkupovanje ali pa zato, da so podkupili igralce**.

Ob neki prometni nesreči sem prebrala, da je avto pripeljal z nepravilno hitrostjo iz ovinka. **Avto nikakor ni mogel pripeljati iz ovinka, ker ni bil v ovinku, ampak za ovinkom**. Zato je pripeljal izza ovinka. Če parkira za hišo, pripelje izza hiše, če parkira pred hišo pa odpelje izpred hiše. **Če stoji avto pod kozolcem, pripelje izpod kozolca**. Če dremlje jež pod grmom, prileze izpod grma. Če leti letalo nad oblaki, se spusti iznad oblakov. Če kaj leži med dvema stoloma, pobere mo izmed dveh stolov.

Slovenija: Virant razpisal volitve v državni svet

LJUBLJANA - Predsednik državnega zbora Gregor Virant je včeraj izdal odlok o razpisu splošnih volitev v državni svet (DS). Splošne volitve predstavnikov lokalnih interesov v DS bodo v sredo, 21. novembra, splošne volitve predstavnikov ostalih interesnih skupin pa bodo potekale dan pozneje, 22. novembra.

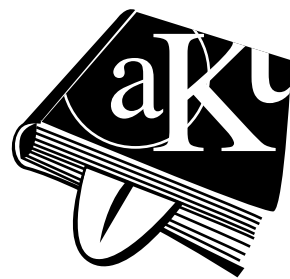
DS šteje 40 članov, predstavnikov tako delovnih in socialnih interesov (funkcionalni interesi) kot predstavnikov lokalnih interesov (teritorialni interesi). Člani DS so voljeni za dobo petih let. Državni svet lahko predlaga državnemu zboru sprejem zakonov; daje DZ mnenje o vseh zadevah iz njegove pristojnosti; zahteva, da DZ pred razglasitvijo kakkega zakona o njem še enkrat odloča; zahteva razpis naknadnega zakonodajnega referenduma; ter zahteva preiskavo o zadevah javnega pomena.

Raziskava: Hrvaški državljani ne vidijo izhoda iz krize

ZAGREB - Dobrih 84 odstotkov hrvaških državljanov je zaskrbljenih zaradi gospodarske krize. Kot ocenjujejo, bo ta trajala še najmanj tri ali več let, je včeraj objavila agencija za tržne raziskave GfK. Slabih 18 odstotkov anketirancev pa je odgovorilo, da ne čuti nobenih posledic krize. Le 14 odstotkov izmed 1000 anketirancev, starejših od 15 let, pričakuje, da bo Hrvaška v prihodnjem letu izšla iz krize. Najbolj optimistični so prebivalci Zagreba, najbolj črnogledi pa so v Slavoniji in Liki.

Štiri petine udeležencev julijske raziskave je ocenilo, da se bo brezposelnost na Hrvaškem še povečala, slaba polovica vprašanih oz. 47 odstotkov pa je zaskrbljena, da bo izgubila službo. Poleg brezposelnosti hrvaške državljanje najbolj skrbi gospodarska stabilnost, znižanje življenjskega standarda, višje cene, inflacija, neuspešne poteze vlade, pa tudi stanje v zdravstvu ter kriminal in korupcija. Najmanj so zaskrbljeni zaradi onesnaženja okolja, kakovosti izobraževanja ter možnosti, da bi prišlo do državljanskih nemirov ali terorističnih napadov.

Z lastnim finančnim stanjem je zadovoljna le petina državljanov, krepko nezadovoljnih pa je 56 odstotkov. Dobrih 69 odstotkov jih napoveduje, da se bodo v prihodnjih 12 mesecih manj odločali za najemanje posojil. Štirje odstotki pa so izjavili, da ne morejo več odplačevati svojih kreditov. Zaradi krize je več kot polovica vprašanih znižala stroške za zabavo in prosti čas, dobra polovica je znižala tudi stroške za obleko in obutev, slaba tretjina pa tudi za hrano in higieno.

Sestavljenih predlogov izza, izpred, izpod in izmed v italijanščini ni, zato tudi naši pisci kar morejo nanje. Pomagati si ne morejo niti s Šlenčevim slovarjem, kjer so navedeni celo nekateri napadni zgledi: Namesto temperatura iznad trideset stopinj je **pravilno temperatura nad trideset stopinj**; film prepovedan za mladino izpod osemnajstih let **rečemo pravilno: film prepovedan mladini pod osemnajstimi leti** (izpod ima SSKJ pri tem zgledu oznako publ.); po Šlencu: pozna se izza šolskih let in skriti se izza vogala je **pravilno: poznava se iz šolskih let, skriti se za vogalom**.

Pri teh sestavljenih predlogih moramo upoštevati predvsem **prvi del; iz nas opozarja na izvor česa, gre torej vedno za nekaj, kar prihaja iz, od nekod, ne pa kar tam je ali se tam nahaja** (v času ali prostoru).

Lelja Rehar Sancin

KOROŠKA - Predčasne deželne volitve

Blokada svobodnjakov vsaj še do novembra

Deželni zbor v petek spet o volitvah - Franc-Jozef Smrtnik kandidat EL?

Kdaj bo deželni zbor v Celovcu dobil nove »stanovalec«? Novembra letos ali šele spomladi prihodnje leto?

I. LUKAN

CELOVEC - Korošice in Korošci bodo očitno morali še nekaj časa počakati na odločitev, kdaj bodo lahko šli na volišča. Svobodnjaki (FPK) so namreč - po tretji blokadi sklepa o razpustitvi deželnega zbora pretekli petek - napovedali, da bodo tudi na naslednjih sejah deželnega zbora, na katerih bodo na dnevnem redu seje predčasne volitve, zapustili dvorano in s tem preprečili potreben dvotretjinski kvorum za glasovanje o tej točki. To da se bo vsekakor zgodilo ta petek, ko bo četrtrič na sporedu izredna seja deželnega zbora, je slišati iz vrst FPK.

Podporo so koroški svobodnjaki medtem dobili od predsednika svobodnjaške stranke (FPÖ) v avstrijskem parlamentu Karl-Heinza Stracheja. Leta je dejal, da podpira blokado sklepa o predčnih volitvah, vsaj dokler koroška deželna vlada ne bo sprejela sklep o prizivu na sklep avstrijskega parlamenta o pristupu Avstrije k reševanju finančne krize v Evropi. Očitek, da svobodnjaki s tem jemljejo za talca celo zvezno deželo, je Strache zavrnil.

Kot je znano, zahtevajo socialdemokrati, ljudska stranka in Zeleni predčasne volitve najkasneje 25. novembra letos, svobodnjaki pa se zavzemajo, da bi bile volitve šele 3. marca 2013. Za izvedbo volitev še novembra letos mora deželni zbor najkasneje tretji teden septembra sklepati o razpustitvi parlamenta, kar je še možno, če bi svobodnjaki na to pristali. Predsedniki socialdemokratov (SPÖ), ljudske stranke (ÖVP) in Zelenih (Kaiser, Obernosterer in Frey), ki so se pretekli teden že dogovorili o spremljevalnih ukrepih pri predčnih volitvah, kot je to znižanje stroškov za volilni boj, povrnitev stroškov za volilni boj, ter ukinitve deželne vlade po proporcionalnem sistemu, še naprej upajo, da bodo svobodnjaki le še privolili v volitve še letos. Če ne, bodo še naprej - teden za tednom - vedno znova zahtevali izredne seje deželnega zbora s točko predčasne volitve. Ob tem so prepričani, da svobodnjaki z blokado sej ne bodo zdržali.

Medtem ko hočejo svobodnjaki potisniti termin volitev čim dlje v spomlad 2013, ker jim ankete napovedujejo katastrofalen volilni poraz na jesenskih volitvah (izgubili bi kar polovico svojih volivcev, medtem ko bi socialdemokrati in Zeleni močno pridobili, ljudska stranka pa vsaj obdržala svoje volivce) se na predčasne volitve pripravljajo tudi v slovenski manjšini. Tako se je v koroških medijih kot glavni kandidat Enotne liste (EL) pojavil edini na samostojni slovenski listi izvoljeni župan Železne Kaple Franc-Jozef Smrtnik. Deželno vodstvo EL vesti ni ne potrdilo ne demantiralo. Vsekakor bo vodstvo EL odločitev o nastopu pri volitvah moralo sprejeti v naslednjih tednih.

Isto velja tudi za Liberalni forum (LiF), pri katerem sodeluje na vidnem mestu nekdanja generalna tajnica Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Angelika Mlinar. Slednja je včeraj izjavila, da je nastop na volitvah na Koroškem za LiF vsekakor zanimiva tema.

Ivan Lukan

FILM - Po istoimenski literarni uspešnici

Padla zadnja klapa novega Vojnovićevega celovečerca Čefurji raus!

Prizor iz filma Čefurji raus! Gorana Vojnovića

VISOKO - V Visokem v Bosni je 17. avgusta 2012 padla zadnja klapa novega celovečernega filma Čefurji raus!, scenarista in režiserja Gorana Vojnovića, ki so ga posneli po istoimenski literarni uspešnici. Knjiga je bila kar eno leto na vrhu najbolj prodajanih knjig v Sloveniji, avtor Goran Vojnović pa si je zanjo prislužil nagrado Prešernovega sklada in nagrado kresnik za najboljši roman leta. Knjiga je izšla tudi na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, v Srbiji, Črni Gori, na Poljskem in Češkem. V Sloveniji je doživela izjemno uspešno gledališko priredbo, ki je doživela že skoraj 300 uprizoritev. Vojnović je ob sodelovanju legende jugoslovanskega filma Abdula Sidrana, scenarista kulturnih filmov Emirja Kusturice »Se spominjaš Dolly Bell« in »Oče na službenem potovanju« pripravil scenarij, ki je dogodivščine sedemnajstletnega Marka Đorđića in njegovih fužinskih prijateljev prenesel na filmsko platno. Zgodba o Fužinah, o Marku, Adiju, Acotu in Dejanu, o njihovih čefurskih starših, o seksi voditeljici in nadležnih malih čefurkah, pretepenih soferjih in gorečih kosovnih odpadkih se je tako končno vrnila na svoje izhodišče, saj jo je

Goran Vojnović sprva napisal kot scenarij in šele nato preoblikoval v roman.

V glavni vlogi Marka igra Benjamin Krnetić, Aco je Dino Hajderović, Adi Ivan Pašalić, Dejan pa Jernej Kogovšek

Leta 1980 v Ljubljani rojeni Goran Vojnović je diplomant ljubljanske AGRFT, smer filmska in televizijska režija, a je večini bolj znan kot pisatelj. Pred filmom Čefurji raus! je Vojnović leta 2010 po lastnem scenariju posnel celovečerni prvenec Piran Pirano, ki je na Festivalu slovenskega filma prejel tri nagrade (najboljše scenarij, najboljša montaža in najboljša glavna ženska vloga). Na festivalu filmov iz Jugovzhodne Evrope v Parizu je film osvojil nagrado za najboljši film in za najboljšo moško vlogo, ob tem pa tudi nagrado za prispevek k medkulturnemu dialogu na festivalu v Cottbusu. Piran Pirano je tudi eden redkih filmov, ki so jih zaradi specifične večkulturne tematike prikazali na kar štirih različnih nacionalnih filmskih festivalih (ob slovenskem, še na festivalih hrvaškega, bosanskega in italijanskega filma).

Konec novembra lanskega leta je izšel njegov drugi roman, ki nosi naslov Jugoslavija, moja dežela.

LIGNANO - Preiskava o zločinu

Okrutni dvojni umor po večurnem mučenju

LIGNANO - Za okrutnim nedeljskim umorom v Lignanu se skriva nekaj več kot zgolj rop, so pričrili preiskovalci. 69-letnega Paola Brugata in 66-letno Rosetto Sostero - moža in ženo, ki upravlja trgovino - so morilci po vsej verjetnosti več ur mučili, na koncu pa jima hladnokrvno prerezali vrat. Preiskavo vodijo karabinjerji v sodelovanju z državno tožilko Claudio Danelon iz Vidma. Njen nadrejeni, glavni tožilec Antonio Biancardi, je včeraj komentiral, da je bil prizor v Brugatovi vili srljiv ter da »česa takega še nismo videli«.

V nedeljo se je sprva govorilo, da sta si zakonca vzela življenje, govornica pa ni imela nobene podlage. Kazalo je, da se je z dvojnimi umorom slabo končal poskus roba, včeraj pa se je razvedelo, da tudi ta razlaga ne drži. Storitci so svoji žrtvi več ur kruto mučili, kar je za rop precej nenavadno. Obdukcijo je sodni zdravnik opravil včeraj popoldne. Preiskovalci ne dajejo izjav, baje pa ne izključujejo možnosti, da je šlo za okrutno obračunavanje. Vprašanje je, ali sta pokojna zakonca morda poznala svoje napadalce.

Vsekakor pa ni izključeno, da so storitci mučili zakonca, da bi od

njiju izvedela, kje je blagajna. Preiskovalci so zaslišali sorodnike - sina, ki je odkril trupli v domači garaži v Ulici Annia, njegovo zaročenko in druge. Burgatov 83-letni brat Giuseppe je prepričan, da so storitci več dni zalezovali trgovca ter podrobno načrtovali podvig. Po njegovem mnenju so zločinci roparji. Preiskovalci pa med drugim preverjajo položaj brata Rosette Sostero, nepremičničarja, ki je po večmilijonskem stečaju zašel v veliko finančno stisko.

Sosedje niso ničesar slišali, po prvih domnevah naj bi storitci do krvi pretepli oba zakonca. Moža naj bi vlekl po hiši, ženo zvezali in večkrat zabodli z nožem. Brugato in Sosterova sta bila v soboto zvečer v gostilni, kjer sta se zadržala do 1. ure ponoči, domov pa sta se vrnila s kolesom. Morilci so ju najbrž čakali na trgu pred hišo, nekdo pa jima je morda vseskozi sledil.

Avgusta 2007, točno pred petimi leti, se je okrutni zločin zgodil v bližini Lignana. V kraju Gorgo al Monticano (v pokrajini Treviso) je tolpa, ki so jo sestavljali Albanca in Romun, v manjši vili napadla, mučila in ubila zakonca, napadalce pa so prijeli dva tedna pozneje.

Poletni fotoutrip '12

Drage bralke, dragi bralci! Spet smo radovedni, kje in kako preživljate svoje počitnice, predvsem pa, ali je v vaših potovalnih prostor tudi za Primorski dnevnik. Mi seveda upamo, da ja in vas zato vabimo, da vanjo položite tudi časopisni izvod ali spletni Primorski dnevnik in mu nato, kjerkoli pač preživljate te poletne tedne, posvetite enega od svojih poletnih posnetkov.

Fotografije nam pošljite preko rubrike Fotogalerije bralcev na spletni strani www.primorski.eu ali po elektronski pošti tiskarna@primorski.eu, lahko pa jih tudi osebno dostavite v uredništvih v Trstu in Gorici. Najlepše bo mo objavili!

V srcu Sarajeva - Sebilj

IRINA TAVČAR

VODOVODI - Predstavnik AcegasAps in Kraškega vodovoda o položaju v sušnem obdobju

Pitne vode je dovolj, a je ne smemo zapravljati

Zaradi zelo visoke porabe včeraj sklenili začasno črpati vodo tudi iz Timave - »Zgledovati bi se morali po Izraelcih«

V tržaški pokrajini bo voda še naprej tekla iz vseh pip, čeprav padavin ta teden ne bo, poraba pa se je znatno povečala. Pri nas ni nevarnosti, da bi prekinili dobavo, saj je vode dovolj, potrjujejo tako pri podjetju AcegasAps kot pri Kraškem vodovodu. Vsekakor pa je jasno, da bodo morali prebivalci počasi prilagoditi svoje navade splošni potrebi po varčevanju z vodo.

V naših hišah imamo pitno vodo, ki jo večinoma črpajo v trinajstih črpalščih iz soške podtalnice med krajem San Pier d'Isonzo in Ronkami. Strateško pomembna postojanka za tržaško vodovodno omrežje je nekdanja tovarna Randaccio pri Štivanu, kjer vodo filtrirajo in jo nato naprej pošiljajo na Kras ter v Trst. »Običajno prihaja iz Soče 80 odstotkov vode, ostalih 20 odstotkov pa črpamo iz štivanskega izvira pri Sardoču. Danes (včeraj, op. nov.) smo se odločili črpati še vodo iz Timave, saj imamo to reko za rezervo,« je povedal inženir Enrico Altran, odgovorni za vodo pri podjetju AcegasAps. Timavo je podjetje AcegasAps daljnovidno izkoriščalo že pozimi, med novembrom in februarjem, ko je bilo padavin zelo malo. Slabe štiri mesece so 70 odstotkov pitne vode črpali iz Soče, 30 pa iz Timave in izvira pri Sardoču. »Za to potezo se nismo odločili zaradi pomanjkanja vode, saj smo prav danes ugotavljali, da je vode v soških podtalnih vodnjakih v primerjavi z zadnjimi osmimi leti več kot dovolj. To smo storili iz tehničnega razloga: če pospešiš črpanje vode, povečaš količino, v cevi pa prinašaš še blato in drugo - vodo morate temeljiteje očistiti,« je razložil inž. Altran.

Obče znano je, da je soška voda zelo kakovostna, bogata je z minerali in glede tega se postavlja ob bok nekaterim zelo oglaševanim mineralnim vodom. »Tudi voda iz

kraških vodotokov je dobra, čeprav je v njej več apnenca. Timavsko vodo črpamo le občasno, a jo vseskozi analiziramo, pri čemer dobro sodelujemo s Parkom Škocjanske jame, z univerzama v Trstu in Ljubljani pa smo partnerji v evropskem projektu,« je dejal inženir.

Kljub zadostnim količinam pitne vode, predstavlja visoka poraba problem. Pozimi pošilja podjetje AcegasAps v vodovodno omrežje od 100 do 110.000 kubičnih metrov vode na dan, poleti pa 170.000 kub. metrov na dan. Ob pretakanju večjih količin vode se med drugim obrabijo cevi in jih je treba zamenjati. Vodovodno omrežje podjetja AcegasAps precej pušča, saj se po poti izgubi 42 odstotkov vode. Na to vplivajo tudi velike višinske razlike, saj imajo v Padovi - v glavnem na ravnem - za deset odstotkov manjše izgube. »V načrtu imamo porazdelitev tržaške pokrajine v posamezne cone, v katerih bomo izmenično in selektivno zniževali pritisk v ceveh. To bo precej omejilo izgube, za porabnike pa ne bo nobenih nevšečnosti.«

Levo Enrico Altran (zgoraj) in Danijel Šušteršič, desno nekdanja tovarna Randaccio pri Štivanu, kjer filtrirajo pitno vodo in ji dodajajo klor

KROMA

Na koncu slehernega sušnega obdobja nas navadno prizadenejo hudi nalivi, prave »vodne bombe«, ki so za marsikateri vodovod nevarne (tega se na primer bojijo pri Rižanskem vodovodu v Koprju), »pri nas pa se to vprašanje zaradi podtalnic k sreči ne postavlja,« je zagotovil Altran.

Tudi pri Kraškem vodovodu, ki dobavlja vodo devinsko-nabrežinski, zgonski in repentabski občini (voda prihaja ravno tako iz Acegasovega vodovoda pri Štivanu), so potrdili, da kljub suši ni večjih težav. Odgovorni za vodovod Danijel Šušteršič je povedal, da je poraba vode v teh dneh zelo visoka in da stroji delajo s polno paro, vode pa ne primanjkuje. »Ob določenih urah nekoliko pade pritisk, za go-

spodinjstva in kmetijstvo pa je vode dovolj. Iz lastnih izkušenj ocenjujem, da še teden ali dva ne bi smeli imeti nobenih preglavic. Vodovod pa je tako strukturiran, da lahko še in še neprekinjeno nadaljuje z dobavo.« Zadnje hujše probleme so imeli na Krasu pred kakimi petnajstimi leti, ne toliko zaradi suše, marveč zaradi »rešetastih« cevi. »Danes pa imamo nove cevi in izgublamo zelo malo vode. Izgube znašajo 20 do 22 odstotkov, od tega pa je 10 odstotkov v bistvu fizioloških. Smo med boljšimi v Italiji,« je dejal Šušteršič. Za visoko poletno porabo so po njegovih ocenah v enaki meri odgovorni gospodinjstva in kmetje, dnevno gre v omrežje od 5000 do 6500 kubičnih metrov vode.

Vsem je vsekakor jasno, da se bodo morale naše navade nekoliko spremeniti, saj je odgovorno ravnanje z vodo nujno. Tipične stranke Kraškega vodovoda so kraške hiše z vrtom, ki po Šušteršičevih besedah porabijo v primerjavi s stanovanji ogromne količine vode. Enrico Altran je mnenja, da mora biti odgovorno ravnanje z vodo za vse občane prednostni cilj, »mi pa bomo naredili svoje«. Po njegovem mnenju bo moral vsakdo prej ali slej razumeti, da je kapljicni sistem na vrtovih primernejši od tradicionalnega zalivanja, pri upravljanju z vodnimi viri pa se moramo veliko naučiti od Izraelcev, ki so sredi puščave že dolgo let mojstri na tem področju.

Aljoša Fonda

KRIŽ - Večji požar v gozdu proti Nabrežini

V boju z ognjem v osrčju gozda

Ogenj naj bi prizadel pet hektarov gozda, gasili so tudi s helikopterjem - V avgustu mnogo požarov, na Krasu dejavni piromani

»Že več kot en teden gori povsod, kratni požar pa predstavlja za nas poslednji udarec,« je med sinočnjim gašenjem večjega požara v gozdu med Križem in Nabrežino dejal vodja devinsko-nabrežinske skupine civilne zaščite Danilo Antoni. Na vprašanje, kje je vsega gorelo v zadnjem tednu, je Antoni odgovoril, da »je lažje naštetih kraje, kjer ni gorelo: v Medji vasi in Devinu recimo ni gorelo«.

Včerašnji požar, ki naj bi po prvih ocenah prizadel približno pet hektarov gozda, je izbruhnil nekaj pred 15. uro nekaj deset metrov višje od steze, ki vodi od Brščice proti Križu - visoko nad Obalno cesto.

Iz borovega gozda se je v nebo začel širiti mogočen dim in gasilci so več kot eno uro prejeli telefonske klice v zvezi s požarom. Na prizorišče pa so se odpravili takoj, in sicer pet gasilcev iz Trsta ter pet z Opčin. Poleg njih pa so bili na prizorišču gozdni čuvaji ter ekipe civilne zaščite iz številnih občin (poleg devinsko-nabrežinske tudi iz Trsta, Milj, Redipuglie in drugih občin, sodelovali so tudi prostovoljci gasilskega združenja Breg iz Doline).

Zaradi težko dostopnega terena so imeli gasilci in ostali velike težave, na pomoč pa je priskočil helikopter civilne zaščite, ki je požar gasil iz zraka - vodo je za-

jemal v morju pri Botanjeku. Ob 20. uri so bili še vedno vsi na prizorišču, nekatere je čakala še noč. Požar je bil v glavnem gašen, dima pa je bilo še ogromno in nadzirati so morali posamezne manjše požare. Ogenj je bil po Antonijevih besedah zelo razširjen in razcefran, zvečer pa je veter k sreči nekoliko pojenjal. Glavna skrb je zadevala prav to: sinoči so vsi srčno upali, da se veter ne bo več okrepil.

Vzroki včerašnjega požara še niso znani, razširjeno prepričanje pa je, da za večino požarov stoji človek. Piromani so na Krasu zelo aktivni, suho rastlinje pa jim olajša delo. (af)

več fotografij na

www.primorski.eu

Trije prizori z včerašnjega gašenja požara med Križem in Nabrežino

KROMA

ZDRAVSTVO - Po »obisku« karabinjerjev oddelka za preverjanje higienskih razmer

Bolnišnica na Katinari vse bolj ... kronični bolnik

Deželni svetnik Sergio Lupieri krivi Tondovo deželno upravo, da zapostavlja bolnišnico

Ce karabinjerji oddelka za preverjanje higienskih razmer opravijo inšpekcijo v bolnišnici, kraju, kjer bi morale biti higienske razmere neoporečne, pomeni, da z bolnišnico nekaj ni v redu.

Tak pregled so karabinjerji opravili pred dnevi v bolnišnici na Katinari. Rezultat njihovih izvidov bodo znani šele v prihodnjih dneh, njihov prihod pa je takoj izzval polemiko, ki presega zgolj zdravstvene okvire in posega na politično raven.

Deželni svetnik Demokratske stranke Sergio Lupieri je pozitivno ocenil »prihod« karabinjerjev oddelka Nas v bolnišnico na Katinari. Ob tem pa je opozoril na strukturni in tehnološki propad bolnišnice, pri čemer ima po njegovem svoje prste vmes politika. Lupieri se na zadevo spozna. Po poklicu je zdravnik, v deželnem svetu je podpredsednik deželne komisije za zdravstvo. Že vrsto let sledi peripetijam tržiških bolnišnic in še posebej tiste na Katinari. Njegova ocena je jasna: deželna vlada predsednika Renza Tonda je kriva za sedanje stanje v bolnišnici. Odločila se je, da bo privilegirala bolnišniške strukture v Vidmu in je zato v zadnjih letih povsem zapostavila »Katinaro«.

Dokaz? Deželna vlada je osredotočila najboljšo in najbolj inovativno bolnišniško tehnologijo v Vidmu. Tako na področju diagnostike kot na področju kirurških posegov. Bolnišnica na Katinari zaostaja; niti prepotrebne tehnološkega izpopolnjevanja ne izvajajo, da bi vsaj ohranili učinkovitost nekaterih specialističnih oddelkov deželnega pomena.

Sergio Lupieri

KROMA

Bolnišnica na Katinari

KROMA

Lupieri je svojo kritično oceno podkrepil s številko: vsako leto mora kar tisoč pacientov iz katinarske bolnišnice opraviti diagnostične izvide v Vidmu, ker »Katinara« ne razpolaga s primernimi napravami. V Vidmu na primer deluje naprava za magnetno resonanco z učinkovitostjo 3 tesla, medtem ko razpolagajo v Trstu s strojem, omejenim na 1,5 tesla. Za moderne kirurške in nevrokirurške posege pa potrebujejo učinkovitejšo magnetno »sliko« ... Prav tako na Katinari nimajo kirurškega robota Da Vinci, ki ga drugod že standardno uporabljajo za zahtevne kirurške posege. Tako se morajo številni pacienti za operacijo zateči v Videm.

Ta tehnološko-strukturni deficit sili najboljše zdravnike v selitev v Videm, kjer se lahko primerno specializirajo in poklicno redno izpopolnjujejo. Nena zadnje je deželni center za presaditve in za opekline prav v Vidmu, center za bolnike sladkorne bolezni pa v Trziču.

Po mnenju svetnika Lupierija je torej sedanje stanje v bolnišnici na Katinari posledica zgrešene zdravstvene politike deželne uprave. In nič ne kaže, da se bo zdravstveno stanje katinarske bolnišnice kaj kmalu izboljšalo. Vsaj dokler bo deželno vlado vodila desnosredinska uprava.

MUZEJ REVOLTELLA - Drugi večer Umetniških čaš

Prinčičevo vinsko bogastvo

Gost Robert Prinčič z Jazbin predstavil svojo klet in svoja čislana vina

Robert Prinčič (prvi z desne) je predstavil svojo klet

KROMA

NABREŽINA - V nedeljo ob izteku praznika sv. Roka

Procesija in sakralne arije

Pesmi so zapeli člani mednarodne operne akademije iz Križa, ki jo vodi Alessandro Švab

Tradicionalna procesija po vaških ulicah z banderami in godbo na pihala je v nedeljo sklenila letošnje cerkvene proslave vaškega zavetnika sv. Roka v Nabrežini, potem ko je v njegovem imenu še pred velikim šmarnom zaživel s kioski, družabnostjo in zabavo osrednji vaški trg. Prireditve - med katerimi gre omeniti razstavo v dvorani domačega društva Igo Gruden - so tudi letos privabile številne obiskovalce.

Proslavljanje se je preteklo nedeljo zaključilo v cerkvi s pevskim koncertom članov mednarodne operne akademije Križ, ki jo vodi priznani kriški pevec in glasbeni umetnik Alessandro Švab.

Pevci iz različnih držav, predvsem z evropskega Vzhoda, so zapeli vrsto sakralnih arij svetovno znanih skladateljev kot so Bach, Schubert, Čajkovski, Händel, Puccini in Pergolesi. Nastopili pa so tudi nekateri ruski pevci, ki so občuteno predstavili pesmi iz pravoslavne pevske zakladnice.

Nedeljska procesija v Nabrežini ob prazniku vaškega patrona sv. Roka

KROMA

Priznani goriški vinogradnik Robert Prinčič je bil pretekli petek gost drugega večera Umetniških čaš na terasi muzeja Revoltella. Prireditve, ki si jo je zamislil izvedenec za zgodovino trte in vin v Furlaniji-Juljski krajini Stefano Cosma, ima v letošnji tretji izvedbi skupni imenovalec v kletih znanih vinskih pridelovalcev na tržaškem in goriškem Krasu. Po uvodnem večeru s praprovskim vinogradnikom Edijem Kantejem in arhitektom Robertom Starcem, je pretekli teden predstavil svojo klet in svoje vino Robert Prinčič z Jazbin v števerjanski občini.

Prinčič je prevzel vajeti vinogradniškega podjetja očeta Izidorja v lastne roke v drugi polovici devetdesetih let prejšnjega stoletja, po opravljenem študiju enologije. Takoj mu je dal svoj pečat. Leta 1997 ga je posodobil, razširil je klet in jo tehnološko izpopolnil ter povečal vinograde. Tisti trud se je bogato obrestoval, saj sodi sedaj klet Gradišciutta - kot je spletno znana širrom po svetu - med najbolj kakovostne na deželni in državni ravni.

Obiskovalci večera na terasi muzeja Revoltella so imeli priložnost spoznati in ceniti Prinčičeva vina - v njegovi kleti dozori sivi pinot, furlanski tokaj, sauvignon, chardonnay, rebula, cabernet franc in domača črnina Prinčič - ki jih je podrobno predstavil in za degustacijo ponudil sommelier Claudio Donat.

ŽELEZARNA - Odgovor družbe Lucchini na Cosolinijeve izjave v Piccolu

»Spoštovali smo direktive in sprejeli vse potrebne ukrepe«

Tržaški župan kritičen do ničnega vlaganja v posodobitev obrata in strojev

Izjave tržaškega župana Roberta Cosolinija v zvezi s škedenjsko železarno na straneh včerajšnjega tržaškega italijanskega dnevnika so takoj sprožile reakcijo. Župan je namreč v intervjuju za dnevnik Il Piccolo izjavil, da se družba Lucchini, ki upravlja škedenjski obrat, sploh ne zmeni za določila in torej ne vlaga v posodobitev že zdavnaj dotrajanih strojev. Pa tudi nobene bistvene spremembe pri izpustih onesnažujočih plinov ni bilo opaziti, pravi župan, ki je tako kot številni tam bivajoči občani nad brezbriznim obnašanjem družbe nezadovoljen.

Družba Lucchini je seveda Cosolinijeve izjave v sporočilu za medije demantirala in hkrati nanizala vrsto izvedenih ukrepov in investicij v zadnjih nekaj letih. Deželna vlada je že februarja 2008 družbi Lucchini izdala vsa potrebna integrirana okoljska dovoljenja (AIA), družba Lucchini pa je posledično pristala v posodobitev strojev v železarni, v kar je vložila 18 milijonov evrov (v dveh letih 2008-2009). Pri tem, piše v sporočilu, niso varčevali, saj so se odločili za tehnološko najboljše stroje ter poskrbeli za primeren nadzor nad emisijami škodljivih prasnih delcev PM10 in benzena. Da se je stanje izboljšalo, pa lahko potrdi tudi deželna agencija ARPA, ki redno skrbi za merjenje onesnaževanja v bližini železarne.

Leta 2009 so se na območju železarne lotili tudi izrednega vzdrževanja obeh plavžev in ostalih sorodnih aparatov, hkrati pa so spodbudili proces avtomatizacije sistema v koksarni, zamenjali sistem za obdelavo in hlajenje vode ter poskrbeli za postavitev novega, že tretjega žerjara na terminalu za razsute tovore. In ravno tu so z dodatno naložbo 5 milijonov evrov uredili območje, ki zaoberja 345 tisoč kv.m., kjer so nameščena pokrita in odprta skladišča, pa tudi pristajališče, in utrdili priveze, da bi na tak način spodbudili oziroma povečali pomorski promet.

Družba Lucchini se v nadaljevanju sporočila ponaša, da je škedenjski obrat na evropski ravni celo med najbolj zglednimi glede omejene emisije dioksinov, kot to od leta 2005 narekuje Dežela FJK. Kljub krizi, ki je hudo prizadela tudi železarski sektor, pa so poskrbeli tako za izredno vzdrževanje koksarne kot za obnovo zunanega območja za pretovor.

V sporočilu omenja družba tudi Zdravstveno podjetje, ki vsako leto pre-

Pogled na škedenjsko železarno

KROMA

verja, ali v obratu spoštujejo osnovne zdravstvene pogoje. Obrat je leta 2007 prejel certifikat kakovosti ISO 14001, zadnje pozitivno preverjanje pa so

opravili maja letos. Lani septembra je obrat prejel tudi certifikat OHSAS 18001, ki preverja spoštovanje varnostnih predpisov glede zdravja delavcev.

Sicer pa je bil Cosolini v intervjuju kritičen tudi do Dežele FJK, ki se otepa svojih odgovornosti v zvezi z železarno.

GIBANJE 5 ZVEZD

Železarna? Skrivanje glave v pesek

Cosolinijeve besede v zvezi s škedenjsko železarno so zbudile tudi člane Gibanja 5 zvezd. Občinska svetnika Stefano Patuanelli in Paolo Menis tržaškemu županu očitata, da je povsem pozabil, da je tudi sam pet let sedel med deželnimi odborniki in ni ničesar ukrenil. Svetnika ocenjujeta, da smo priča širši politični negibnosti.

Po njunem mnenju je zdravje občanov pomembnejše od pravice do dela, sicer pa je tudi besedičenje na koži delavcev nehvaležno. Odločitve bi bilo treba sprejeti že pred leti, tako da je danes v bistvu že prepozno - nemogoče je namreč zaščititi ške-denjce in hkrati delavce.

Župan v intervjuju napoveduje tudi skorajšnjo predstavitev podatkov deželne agencije ARPA glede emisij benzena. Ko bodo podatki jasni, ne bo več mogoče skrivati glave v pesek: potrebno bo ukrepati in sprejeti svoje odgovornosti.

REPEN - Koncert v okviru 14. Mednarodnega festivala kitare Kras

Kitara in flavta v Kraški hiši

Nastopili so flautistka Alenka Zupan ter kitarista Isaac Bustos in Marko Feri - Prihodnji koncerti bodo v četrtek v Sežani, v petek pa pri Biti v Križu

Na očarljivem borjaču Kraške hiše v Repnu je nedeljski večer minil v znamenju glasbe. V okviru 14. Mednarodnega festivala kitare Kras je tam namreč zaživel koncert, ki so ga oblikovali gosta koprski flautistka Alenka Zupan in kitarist iz Nikaragve (sicer sedaj živi v ZDA) Isaac Bustos ter domači kitarist Marko Feri, sicer umetniški vodja Festivala Kras.

Prvi del koncerta sta oblikovala Zupanova in Feri (na fotografiji KROMA), ki sta številnemu občinstvu v sugestivni in akustično prijetni lokaciji postregla s skladbami argentinskega skladatelja Astorja Piazzolle ter dveh slovenskih avtorjev, in sicer Strajnarja in Kumarja. V drugem delu koncerta pa je priložnostni oder zasedel Bustos, ki je segel po zakladnici romantičnih skladb za kitaro, predvsem tistih španskih.

Naj zabeležimo še prihodnje koncerte v sklopu Festivala Kras. V četrtek, 23. avgusta, bosta v Kosovelovem domu v Sežani nastopila Janoš Jurinčič in Jaka Klun, v petek, 24. avgusta, pa bo pri Biti oz. v Ljudskem domu v Križu pravi kitarski blues-rock večer s skupinama Dirty Fingers in The blues followers. (sas)

PROSEK - Praznik Svobodnega tržaškega ozemlja

Zazrti v »svobodni« Trst

Na razstavi tudi ameriški džip - Fotografije, uniforme, dresi - Prodajne razstave raznih predmetov in izdelkov

Ameriški džip v dvorani Kulturnega doma Prosek-Kontovel

KROMA

Številnim poletnim vaškim praznikom in šagram se je konec tedna pridružila še ena, najnovejša, a po obravnavani tematiki ... najstarejša. Pretekli petek, soboto in nedeljo sta se prireditveno prizorišče na proseškem Balancu in dvorana Kulturnega doma Prosek-Kontovel spremenila v praznik Svobodnega tržaškega ozemlja. V dvorani je bila opremljena razstava fotografij in predmetov iz časa Zavezniške vojaške uprave, sredi dvorane je bil na ogled originalni ameriški džip, ob njem pa vojaška uniforma.

Na prireditvenem prostoru so namestili vrsto stojnic z raznoraznimi predmeti, organizatorji so izkoristili praznik za zbiranje podpisov pod peticijo proti kršitvi Londonskega memoranduma, ki je prizadela Trst in predvsem njegovo pristanišče.

V večernih urah so za zabavo poskrbeli znani tržaški web umetniki, kot sta Riki Malva in Maxino, ob njih pa so nastopili še Mejo ke niente, Trije Prašički, Theo Lavencia, Flavio Furian, Kraški fenomen in Krugel orchestra.

Severna liga proti združitvi Acegas - Hera

Pokrajinski tajnik Severne lige Pierpaolo Roberti ocenjuje, da je odločitev občine o spojitvi podjetja Acegas - APS s holdingom Hera velika napaka. Trst, ki ima danes večinski delež v podjetju, se bo znašel s 5-6% Here, zagotovila o zastopstvu v upravnem svetu pa malo veljajo, saj bo generalni direktor izraz Here. Trst bo izgubil vsak nadzor in z njim tudi zakupe del za tukajšnje obrtnike. Pomisleke ime tudi predstavnik SL v upravnem svetu Acegasa Paolo Polidori, ki sicer priznava, da bo združitve prinesla korist delničarjem, dvomi pa v ohranitev zaposlitvene ravni in vloge Trsta v novem koncernu.

Parkirna mesta za motorje

Občina Trst sporoča, da so z županovo odredbo uvedli nova parkirna mesta za motorje in motorna kolesa. Nova parkirnišča za so uredili v ulicah Canova (med ulicama Pascoli in Alfieri), Locchi (v dolžini 20 m v bližini hišne številke 17), d'Azeglio (pri številkah 1 in 20), Mercato Vecchio (med ulicama Cadorna in Diaz), Molino a Vento (20 metrov pri številki 26), Settefontane (pri številkah 58 in 60) in Vittoria (na odesku med trgoma Vico in Sansovino).

SALZBURŠKI FESTIVAL - Izvirna različica opere Richarda Straussa

Opera Ariadne auf Naxos med gledališčem in glasbo

Poklon ustanoviteljem festivala ob stoletnici krstne izvedbe dela po libretu H. von Hoffmannsthalu

»Ali Ariadna ljubi Bakhusa? Odgovor ni tako enostaven. Ona ga namreč zamenja za drugega, za Hermesa, za glasnika Smrti. Zabloda je tako očarljiva. Ko bi privolili, bi vam vsako jutro in vsak popoldan pripovedoval zgodbo ali pravljico.« - tako je pisal Hugo von Hoffmannsthal julija leta 1911 prijateljici Ottonii von Degenfeld, neutolažljivo depresivni vdovi, s katero je dolgo let in do smrti doživljal neizpolnjeno ljubezen. Njej je verjetno želel pripovedovati zgodbo o zapuščenih Ariadni, ki noče preboleti odsotnosti Tezeja, dokler ne spozna Bakhusa, s katerim ponovno vzljubi življenje, morda, ker ga zamenja za obljubo zaželeno smrti, ali ker ji je junak, ki je premostil posledice ljubezenske prevare čarovnice Kirke, čustveno tako blizu.

Iz tega biografskega drobca izhaja dramaturška zamisel režiserja in umetniškega vodje dramskega programa salzburskega festivala Svena - Erica Bechtolfa, ki je uprizoril in je v sodelovanju z dramaturgom Ronnyjem Dietrichom priredil izvirno različico opere Ariadne auf Naxos Richarda Straussa po libretu Huga von Hoffmannsthalu. Produkcija je poklon ustanoviteljem salzburskega festivala (poleg omenjenih tudi Max Reinhardt) ob stoletnici krstne izvedbe in je primer predstave, v kateri imata gledališče in glasba (v manjši meri tudi ples) enakovredno vlogo.

Nastala je namreč kot scenska glasba z zaključno operno enodejanko; hibridna predstava ni navdušila publike premiere leta 1912, kar je nujno privedlo do zmanjšanja dramskega dela v novi različici, po kateri je delo najbolj znano. Salzburski festival pa je upošteval željo avtorjev z integralno izvedbo in dodatkom, ki osvetljuje ozadje pisateljevega navdiha.

Prvo dejanje je priredba Molierovega Plemenitega meščana, kateremu je režiser dodal biografski okvir, v katerem nastopata melanholična Ottonie in Hugo, ki ji želi pripovedovati zgodbo o gospodu Jourdanu, ki naroči uprizoritev opere o Ariadni na Naksosu, da bi razvedril in presenetil ljubljeno markizo. V elegantnem, lahkotnem salonskem duhu se igra gledališča v gledališču in prepleta z neoklasicističnimi vzporednicami Straussove glasbe in

vizualne podobe predstave, kjer ima 20. stoletje nevtralne barve, brezčasna Commedia dell'arte živobarvne cirkuske poteze, medtem ko Molierovi liki nastopajo z idealizirano distanco kot beli porcelanasti kipci.

Nov intendant festivala je povabil na salzburske odre veliko pevcev in drugih umetnikov, ki so sodelovali z njim, ko je bil direktor gledališča v Zürichu; med njimi je v tej produkciji blestela Elena Mo\u015Fuc kot akrobat-

ska koloraturna Zerbinetta, Emily Magee je bila glasovno (pre)dramatična Ariadne, Roberto Sacca pa je imel težko nalogo, da je alterniral z odrsko in vokalno prezenco Jonasa Kaufmanna v vlogi sentimentalnega Bakhusa. Daniel Harding je vodil Dunajske Filharmonike v intimistično, komorno razsežnost Straussove partiture, a je potrdil tudi hladno odmaknjenost od operne govornice.

Rossana Paliaga

V Mariboru plesni festival Nagib Parkour

V Mariboru se je včeraj s Parkour vadbo začel osmi mednarodni festival sodobnega plesa, letos poimenovan Nagib Parkour. Plesne dogodke bo na osmih lokacijah po mestu do 1. septembra ustvarjalo deset koreografov, ustvarjalni proces pa bo odprt za gledalce. Format festivala se letos odmika od prikazovanja že narejenih predstav in se pogloblja v proces ustvarjanja.

Parkour je v svoji osnovi metoda gibanja, ki se osredotoča na hitro in učinkovito premikanje med ovirami, disciplina, ki uči, kako se kreativno gibati skozi svoje okolje oziroma mesto. Prav tako se koncept Parkourja v umetniškem smislu uporablja kot metoda nakazovanja poti skozi umetniški dogodek, ki poteka na različnih lokacijah.

V Sieni za obiskovalce razkrili znameniti marmornat pod

V Sienski katedrali so za obiskovalce razkrili dragocen marmornat pod, ki je sicer zaradi zaščite zakrit z ivernimi ploščami. Italijanski pisatelj, slikar in zgodovinar iz 16. stoletja Giorgio Vasari je dejal, da je pod "najlepši in največjačnejši, kar jih je kdaj bilo". Organizirani ogledi poda so omogočeni do 24. oktobra.

Pod v katedrali je plod kompleksnega načrta, nastajal pa je od 14. do 19. stoletja. Zаметke za lesene intarzije podpisujejo priznani umetniki povečini iz Siene, kot so Sassetta, Domenico di Bartolo, Matteo di Giovanni, Domenico Beccafumi pa tudi umbrijski umetnik Pinturicchio.

Dragoceni marmornat pod je sicer zakrit z ivernimi ploščami, da bi ga zaščitili pred več kot milijonom obiskovalcev, ki si vsako leto ogledajo katedralo. Med dvomesečnim obdobjem razkritja poda si je med drugim mogoče ogledati intarzije pod kupolo katedrale ter prostore v bližini oltarja in v prečni ladji.

NA KNJIŽNIH POLICAH - Nova knjiga raziskovalca in publicista - pomorščaka Bruna Volpija - Lisjaka

Pripovedi radovednemu galebu

V literarno obarvanem delu, ki je izšlo pri založbi Libris v Kopru, prinaša avtor troje zanimivih življenjskih zgodb povezanih z morjem

Pred kratkim se je na knjižnih policah znašla nova knjiga neutrudnega in izjemno plodnega raziskovalca in publicista - pomorščaka Bruna Volpija Lisjaka Radovedni galeb. Gre za šesti zvezek knjižne zbirke Morje Ribiškega muzeja Tržaškega Primorja, ki ga je izdala založba Libris iz Kopra.

Mnogim že dobro poznani avtor knjige se je rodil v Trstu, tam končal osnovno in nižjo srednjo šolo, nato diplomiral na strojnem oddelku srednje pomorske šole v Piranu, opravil prvi oficirski izpit v Splitu in nato še poročniškega in kapitanskega na luški kapitaniji v Trstu. Po devetletni plovbi pod raznimi zastavami in po vseh oceanih sveta se je zaposlil v tržaški ladjedelnici, kjer je delal 31 let kot tehnično komercialni menedžer ter je bil izjemno uspešen, zlasti pri navezovanju poslovnih stikov s pristojnimi pomorskimi ministri nekdane Sovjetske zveze. Na jesen življenja je bil pobudnik ustanovitve uspešnega jadranskega kluba Čupa, prek katerega prenaša pomorske veščine na mladi rod. Predvsem pa se je uveljavil kot prodoren raziskovalec zgodovine slovenskega ribištva in pomorstva. S svojimi številnimi deli, ki so izšla v knjižni obliki (devet knjižnih del) ter v raznih revijah in zbornikih ZRC SAZU, je dokazal, da smo Slovenci ribiški in pomorski mediteranski narod vse od naselitve naprej. Pri tem ga ni ustavila niti težka bolezen, ki jo je, tako kot ostale ovire v življenju, pogumno premagoval. Hkrati je z veliko ihto ponovno umestil na zemljevid Slovenije skoraj že pozabljen slovensko obalo od Trsta do Timava, ki tudi po njegovi zaslugi postaja priljubljena destinacija slovenskih turistov in kopalcev, in v zadnjem času

Bruno Volpi Lisjak, desno naslovnica njegove najnovejše knjige

ARHIV PD

tudi kraj njihove naselitve. Njegov prispevek pri ozaveščenju slovenske javnosti o pomorski preteklosti Slovencev je neizmerljiv in neprecenljiv.

Radovedni galeb je literarno obarvano delo, podobno zgodovinskemu romanu in prinaša troje zanimivih življenjskih zgodb, povezanih z morjem. Najprej kratek življenjski slobo poznane »slovenske kraljice slaboža«, najbogatejše Slovenke vseh časov, to je Jožefe Šestak iz Sv. Križa pri Trstu, imenovane Lenka, ki se je s svojo močno voljo, kraško vztrajnostjo in življenjskim optimizmom povzpela od gospodinjske pomočnice pri mestnih družinah v Trstu do visoke družbe angleškega dvora. Umrla je pred nekaj leti v Rimu. V rojstni vasi je pustil za seboj trajen spomin, saj je s svojimi donacijami prispevala k razvoju domačega ribištva, k izgradnji kulturnega doma, Zavetišča idr. Sledi življenjska zgodba neimenovanega avtorjevega prijatelja, pomorskega projektanta, ki se je iz posebnih bataljonov prebil v prekomorske brigade, se zaradi emigrantske preteklosti

svoje ruske partnerice povsem nedolžen znašel skoraj leto dni v enkavedevskih zaporih v Beogradu, se po končani robiji posvetil študiju pomorskega inženirstva ter se po opravljeni diplomii umaknil na Zahod. Tam se je povzpel do vodilnega projektantskega mesta najprej v veliki ladjedelnici v Hamburgu, kjer je

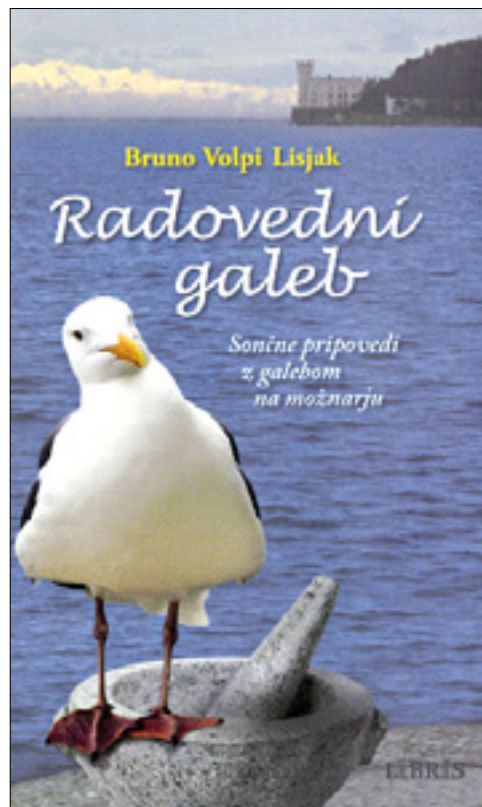
med ostalim sprojektiral prvi veliki supertanker za prevoz nafte za grškega ladjarja Onasisa, kot tudi njegovo prestižni jahto Kristino. Na kar je v Ženevi sode-

V petek predstavitev v Križu pri Sežani

Knjiga Bruna Volpija Lisjaka Radovedni galeb bo v središču pozornosti na srečanju, ki ga koprsko založba Libris, vaška skupnost Križ in razvojno društvo Gmajnca prirejajo v petek, 24. avgusta, ob 19. uri na dvorišču vaškega doma v Križu pri Sežani. Na predstavitvi bo pogovor z avtorjem vodila novinarka Barbara Čepričo, v kulturnem programu bosta sodelovala kitarist Marko Čepak in Igor Rojca. Srečanje bodo sklenili s pogostitvijo v vaškem domu, kjer bodo tudi nazdravili visokemu jubileju gosta.

loval pri ustanovitvi in vodil ladijski projektirni biro s podružnicami po celem svetu in s 1000 zaposlenimi, da bi na koncu dočkal pokoj kot tehnični direktor na švicarskem ladjarskem podjetju. In na koncu sledi še poznana razgibanost avtorja knjige, v kateri pa je podrobneje osvetlil mračno obdobje ruskega komunističnega eksperimenta, z arhipelagom Gulag vred, tem strašnim strojem za mletje ljudi, skozi katerega je šlo okrog 15 milijonov večinoma nedolžnih novodobnih sužnjev, ki so bili prisiljeni žrtvovati svoje življenje za gospodarski razvoj sovjetskega imperija. Avtorja in njegovega prijatelja je namreč povezovala tudi njuna družinska zgodba, saj sta oba poročena z Rusinjama, ki sta tudi mučili z ruskimi oblastmi, da sta si lahko ustvarili svoji družini, in sta ob družinskih srečanjih pričarali na Kras košček svoje Rusije.

Knjiga prinaša vrsto pomembnih sporočil kot npr. spoznanje, da je slovenski narod dal pomorstvu mnogo velikih mož, ki pa so se zaradi našega življenja pod tujimi državami sproti izgubljali iz zgodovinskega spomina. Pa da lahko človek z globoko vero, močno voljo in vztrajnostjo uresniči velike cilje, v duhu Gregorčičeve misli, »da usode ni, usoda tvoja - to si ti«. Prek bridkega izkustva propadlega komunističnega eksperimenta pa nas knjiga hkrati

ti opozarja, da naj ne nasedamo več obljubam utopičnih idealov, ker se to rado konča v potokih nedolžne krvi. In na koncu, kot iz vseh prejšnjih knjig, veje tudi iz te velika ljubezen do lastnega naroda in očetnjave. Radovedni galeb pa zato, ker je pripovedovanju navedenih zgodb, naslonjen na možnar v prijateljevem dvorišču na kraškem robu, rad prisluhnil tudi galeb, ki je potem v svojem gnezdu pod Veliko steno premleval povedano.

Milan Gregorič

EVRSKA KRIZA - Glede Grčije ta teden ne bo pomembnih odločitev

Berlin proti zgornji meji obresti na obveznice ranljivih držav

Te vesti vplivale na poslovanje evropskih borz, ki so včeraj vse končale v rdečem

BERLIN - Potem ko so v javnost pričurjala poročila, da Evropska centralna banka (ECB) razmišlja o "kapici" na obrestne mere na dolžniške vrednostne papirje (gre za tako imenovani spread) ranljivih evrskih držav, je Nemčija takšno reševanje dolžniške krize zavrnila. Tiskovni predstavnik nemškega finančnega ministrstva Martin Kotthaus je včeraj poudaril, da ni seznanjen s tovrstnimi načrti ECB, da pa bi bil takšen instrument, teoretično gledano, "seveda zelo problematičen". "Veste, da v osnovi ne komentiramo odločitev ECB, ki je neodvisna institucija, vendar pa vseeno lahko povem, da o teh načrtih ne vem ničesar," je Kotthaus dejal po rednem vladnem brifingu.

Nemški tednik Der Spiegel je namreč v nedeljo poročal, da bi lahko osrednja denarna ustanova območja evra uvedla omejitve oz. zgornjo mejo stroškov zadolževanja posameznih držav na sekundarnih trgih in posegla na trge, da bi zagotovila ohranitev te ravni. Španija in Italija se že nekaj časa soočata z zelo visoko zahtevano donosnostjo na svoje državne dolžniške vrednostne papirje. Prav visoki stroški zadolževanja pa so Grčijo, Portugalsko in Irsko prisilili, da so zaprosile za finančno pomoč evrskih držav in Mednarodnega denarnega sklada (IMF).

Predsednik ECB Mario Draghi je v začetku avgusta sicer nekoliko pomiril trge, saj je napovedal, da bi banka lahko znova odkupovala obveznice ranljivih evrskih držav, če bodo te zaprosile za posojilo sklada za zaščito evra in sprejele ostre pogoje. Podrobnosti bodo po njegovih besedah dorekli do naslednjega srečanja Sveta ECB, ki bo 6. septembra, ko naj bi bilo znano tudi, ali bo ECB uvedla kapico na obresti na obveznice evrskih držav v težavah ali ne.

V Nemčiji pa ne nasprotujejo le kapici, temveč so v nemški centralni banki Bundesbank že ponovili tudi svoje nasprotovanje odkupovanju obveznic ranljivih držav. Med drugim so opozorili, da bilo lahko tovrstno zniževanje obresti potekalo neskončno.

Nemške izjave so občutile tudi evropske borze, kjer se je včerajšnje trgovanje končalo s padci indeksov.

Indeks najpomembnejših delnic v območju evra Eurostoxx 50 se je včeraj znižal za 0,22 odstotka na 2466,32 točke. V Londonu je indeks FTSE 100 izgubil 0,48 odstotka in trgovanje sklenil pri 5824,37 točke. V Parizu je indeks CAC 40 zdrsnil za 0,22 odstotka na 3480,58 točke, v Frankfurtu pa je indeks DAX trgovanje sklenil pri 7033,68 točke, kar je 0,10 odstotka pod izhodiščem, medtem ko je milanski indeks FTSE MIB izgubil 1,01 odstotka in se oblikoval pri 14.971,88 točke.

Vlagatelji ostajajo previdni tudi zaradi negotove prihodnosti Grčije znotraj območja evra. V Berlinu sicer pravijo, da državniška srečanja ta teden še ne bodo prinesla pomembnih odločitev o usodi Grčije.

Grčija še vedno čaka na izplačilo nove tranše iz drugega programa pomoči evrskih držav in Mednarodnega denarnega sklada (IMF), težke 31,5 milijarde evrov, brez katere ne bo uspela ostati nad vodo. Izplačilo naslednjega obroka posojila bo odvisno od poročila trojke - predstavnikov Evropske komisije, ECB in IMF. Iz njega bo razviden napredek države pri implementaciji reform, rezih v javno porabo in zviševanju prihodkov s pomočjo ukrepov zoper izogibanje plačevanju davkov. Grčija, ki je v recesiji že peto leto, si želi, da bi imela časa za izpolnitev zavez, danih v zameno za drugo posojilo, do leta 2016 in ne le do leta 2014.

V podaljšanje roka za izpolnitev obljub naj bi grški premier Antonis Samaras skušal jutri v Atenah prepričati šefa evroskupine in luksemburškega premiera Jean-Claudea Junckerja, konec tedna pa tudi druge evropske partnerje. V petek se bo namreč pogovarjal z nemško kanclerko Angelo Merkel, dan pozneje pa še s francoskim predsednikom Francoisom Hollandom. Grški zunanji minister Dimitris Avramopoulos je bil že včeraj v Berlinu, kjer z nemškim kolegom Westerweljem že pripravljal podlago za pogovore.

O možnih korakih za reševanje grške krize sta se včeraj v Berlinu pogovarjala nemški zunanji minister Guido Westerwelle (desno) in njegov grški kolega Dimitris Avramopoulos (levo)

ANSA

ITALIJA - Na vsakoletnem srečanju CL

Po Montiju tudi Passera v nasprotju s sindikati vidi izhod iz krize

Minister za gospodarski razvoj Corrado Passera

ANSA

ČLOVEKOVE PRAVICE - Po obsodbi

Lavrov glede »histerije« zaradi Pussy Riot

MOSKVA - Ruski zunanji minister Sergej Lavrov je včeraj v Helsinkih opozoril, naj Zahod ne zganja "histerije" zaradi obsodbe treh članic punkovske skupine Pussy Riot. "Še vedno se lahko pritožijo in njihovi odvetniki so to že napovedali," je dejal v prvem odzivu kakega predstavnika ruske vlade na obsodbo. Poudaril je še, da je šlo pri obsodbi članic Pussy Riot za neodvisno odločitev sodišča, na katero ruska vlada nima vpliva. Spomnil je, da je tudi predsednik Vladimir Putin še pred izrekom sodbe pozval sodišče, naj bo "milostno". Putin je sicer tedaj med obiskom v Londonu izrazil prepričanje, da bo sodišče izreklo "pravo" sodbo. "Vmešavanje v delo sodišč je nedopustno. Lahko imamo le osebno mnenje glede sodbe," je še dejal Lavrov. Pri tem je spomnil, da so tudi druge evropske države striktno kaznovale "bogokletstvo v hramih vere" in pri tem navedel, da je nemško sodišče izreklo triletno zaporno

SERGEJ LAVROV

ANSA

kazen, francosko in finsko dveletno, avstrijsko pa šestmesečno.

Tri članice Pussy Riot - 24-letno Marijo Aljohino, 23-letno Nadeždo Tolokonnikovo in 29-letno Jekaterino Samučevič - je moskovsko sodišče v petek zaradi spornega februarkega protesta spoznalo za krive huliganstva iz verskega sovraštva in jih obsodilo na dve leti zapor v delovnem taborišču. Odločitev sodišča je tako v Rusiji kot drugod po svetu naletela na močno neodobravanje javnosti.

RIMINI - Po premierju Mariu Montiju je včeraj tudi minister za gospodarski razvoj Guido Passera na srečanju gibanja Comunione e liberazione (CL) v Riminiju optimistično ugotovil, da je izhod iz krize bliže, kot je bil. Že v nedeljo je Monti izrazil prepričanje, da bo Italija uspešno prebrodila gospodarsko krizo, včeraj pa je Passera dejal, da bo vse odvisno od tega, kaj jim bo uspelo storiti. Besede optimizma iz vladnih vrst pa niso prepričale sindikatov, ki pozivajo k večjemu realizmu, saj po njihovih podatkih vse kaže na izredno vročo jesen.

Passera je sicer poudaril, da se problemov v zvezi z gospodarsko rastjo in splošno krizo ne sme skrivati, saj je položaj celo slabši, kot se je zdelo prej. »Toda dediščina zadnjih 20 letih druge republike je res izredno slaba, je dejal in dodal, da bi bili z javnim dolgom na evropski ravni in brez davčnega utajevanja »povsem drugačna država«. Med stvarmi, ki jih je treba storiti za izhod iz tega položaja, je Passera omenil izboljšanje konkurenčnosti. »Za Evropo zaostajamo v produktivnosti. Ta je sestavljena iz številnih stvari, vendar je velik njen del v rokah socialnih partnerjev,« trdi Passera, ki tudi meni, da je socialna kohezija eden od najpomembnejših elementov zaupanja in gospodarske rasti.

V svojem izjavljanju na srečanju CL pa je Passera spregovoril tudi o davčni obremenitvi, ki je zanj velik zaviralni element prti gospodarskem razvoju. »Imamo eno največjih davčnih obremenitev, zato je to treba na tak ali drugačen način popraviti. »Treba je najti potrebne vires za welfare in za zmanjšanje davčnih bremen poštenih državljanov in podjetij,« je še poudaril.

S svojimi besedami pa Passera (in pred njim Monti) ni prepričal konfederalne tajnice CGIL Elene Lattuada. »Ne vidimo izhoda iz predora in težko razumem optimizem, ki sta pokazala Monti in Passera. Iz naših podatkov, pa tudi iz podatkov Confindustrie, izhaja popolnoma drugačna podoba,« je dejala predstavnica CGIL.

Podobno je mnenje tajnika UIL Luigija Angelettija, ki opozarja predvsem na stalno naraščanje brezposelnosti, le nekoliko manj pesimističen pa je tajnik CISL Raffaele Bonanni, ki pravi, da upa, da ima Monti prav, čeprav sam vidi precej bolj zastrašujoč položaj, konec krize pa bo mogoče šele takrat, ko si bodo vsi za to prizadevali.

Južnoameriške države v sporu glede Assangea podprle Ekvador

LONDON - Zunanji ministri Združenja južnoameriških držav (Unasur) so v nedeljo izrazili solidarnost z Ekvadorjem, ki se je znašel v sporu z Veliko Britanijo, potem ko je ustanovitelju WikiLeaksu Julianu Assangeu odobril politični azil. Ministri v izjavi po srečanju v ekvadorskem mestu Guayaquil, ki je trajalo zgolj 20 minut, odločitve Ekvadorja, da Assangeu dodeli politični azil, sicer izrecno niso podprli. So pa ponovili pravico držav do podelitve azila in vpletene strani pozvali k dialogu in pogajanju za rešitev, ki bo sprejemljiva za vse.

Poleg tega so obsodili vsakršne grožnje z uporabo sile. Velika Britanija je namreč minuli teden omenila možnost vdora na ekvadorsko veleposlaništvo v Londonu z namenom aretacije Assangea in njegove izročitve Švedski, kjer je obtožen spolnih napadov.

V strahu, da bi ga Švedska izročila naprej ZDA, kjer bi mu zaradi izdaje državnih skrivnosti morda grozila celo smrtna kazen, se je Assange junija zatekel na ekvadorsko veleposlaništvo in zaprosil za politični azil. Tega so mu v četrtek tudi odobrili.

O primeru Assangea bo sicer v petek na zahtevo Ekvadorja razpravljala še Organizacija ameriških držav (OAS).

Strache razburja z objavo na facebooku

DUNAJ - Vodja avstrijskih svobodnjakov (FPÖ) Heinz-Christian Strache je z objavo na spletnem družbenem omrežju facebook znova poskrbel za ogorčenje. V soboto je namreč objavil karikaturu, na kateri debelega bankirja hrani nek vladni uradnik. Bankir ima izrazito orlovski nos in na jakni pritrjeno Davidovo zvezdo, kar naj bi namigovalo, da gre za Juda.

Na karikaturi je poleg bankirja in člana vlade videti še revnega in suhega moškega, ki naj bi predstavljal ubogo "ljudstvo". Gre za predelavo risbe, objavljene v 60. letih prejšnjega stoletja, na kateri pa ni bilo spornih orlovskega nosu in Davidove zvezde.

Karikaturo je Strache objavil s podnapisom "Tako je v resnici videti prerazdelitev rdeče-črni in njihovih zelenih pomagačev! Naše z delom pridobljene in težko prigrisodarjene avstrijske davke s pomočjo diktata (stalnega mehanizma za zaščito evra) ESM in z izdajo Avstrije delijo v smeri evropskih banknih spekulantov".

ZLATO
(999,99 ‰) za kg
42.222,06 € +148,42

SOD NAFTE
(159 litrov)
95,61 \$ -0,42

EVRO
1,2300 \$ -0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA 20. avgusta 2012

valute	evro (povprečni tečaj) 20.8.	17.8.
ameriški dolar	1,2300	1,2337
japonski jen	97,82	97,97
bolgarski lev	1,9558	1,9558
češka krona	24,905	25,020
danska krona	7,4456	7,4459
britanski funt	0,78345	0,78515
madžarski forint	277,84	278,78
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,6962	0,6963
poljski zlot	4,0697	4,0806
romunski lev	4,4958	4,4914
švedska krona	8,2339	8,2766
švicarski frank	1,2010	1,2011
norveška krona	7,3130	7,3295
hrvaška kuna	7,4694	7,4623
ruski rubel	39,4883	39,3950
turška lira	2,2161	2,2247
avstralski dolar	1,1784	1,1829
braziljski real	2,4817	2,4948
kanadski dolar	1,2167	1,2195
kitajski juan	7,8235	7,8445
indijska rupija	68,5100	68,7360
južnoafriški rand	10,2264	10,2738

GORICA - Objavili razpis za določitev izvedenca

Načrt gospodarjenja z divjadjo si bo pokrajina izdelala sama

Potrebna prilagoditev plana odstrelav in podaljšanje obdobja lova - Med sezono odstrelili 502 divja prašiča

Previsok stalež divjadi, predvsem divjih prašičev, je med kmetovalci v goriški pokrajini iz leta v leto bolj občuten problem. Z njim, pravi podpredsednica pokrajine in odbornica Mara Černic, so se sprva soočali predvsem v Brdih, zdaj pa se parkljava divjad širi tudi v nižinskih predelih, kjer ravno tako povzroča veliko škodo na pridelku, ki je zaradi letošnje suše že itak zelo prizadet. Električni pastirji in odganjalne vonjave, s katerimi je pokrajinska uprava v prejšnjih letih skušala priskočiti na pomoč kmetom in vinogradnikom, so lahko koristne, niso pa dovolj: potrebni so ukrepi, kot sta prilagoditev plana odstrela novim okoliščinam in podaljšanje lovske sezone, za kar bi morala poskrbeti dežela FJK.

»Načrt za gospodarjenje z divjadjo je v deželni pristojnosti. V pripravi je bil osnutek, postopek za njegovo odobritev pa ni bil nikoli izpeljan do konca. To pa je velik problem za naše območje, predvsem za Brda in Kras,« pravi Černičeva, po kateri pokrajina ne namerava ostati križem rok: »Sklenili smo, da sami pripravimo načrt za upravljanje z divjadjo na območju goriške pokrajine, kar je bilo predvideno tudi v našem političnem programu: ko bo izdelan, bomo naše zahteve oz. potrebe goriškega te-

ritorija predložili deželi s prošnjo, da jih vključi v deželni načrt.«

Odločen korak v smeri priprave načrta, ki naj bi bil izdelan v teku dveh ali treh let, je pokrajina naredila pred kratkim, ko je odobrila razpis za izbiro izvedenca, ki bo opravil strokovno analizo prisotnosti divjih živali na Goriškem v upoštevanju potrebe po ohranjanju biodiverzitete in ekosistemskega ravnesja. »Da lahko uspešno in pravilno načrtujemo ukrepe za gospodarjenje z divjadjo, moramo seveda najprej razpolagati s podatki o številu živali, območjih, kjer so prisotne, ipd. To analizo bomo poverili izvedencu, ki bo izbran na podlagi izobrazbe in izkušenj na tem področju,« je pojasnila Černičeva.

Po njenih besedah imajo v Brdih kmetje največ težav z divjimi prašiči, ki se zdaj kot rečeno pomikajo tudi proti nižini. »V nižinskih občinah bi bilo dobro, da bi divjih prašičev sploh ne bilo. Plan odstrela bi moral to upoštevati,« pravi Černičeva, po kateri ob divjih prašičih v Brdih opažajo vse več jelenov. »Gre za velike živali, ki lahko uničijo cele vinograde. Tudi teh ne bi smelo biti na območjih, kjer je razvito vinogradništvo.«

Z raznimi težavami se soočajo tudi na Krasu. »Problematična je predvsem razlika med režimom lova na slovenski in italijanski strani meje. V Sloveniji je lov dovoljen celo leto, pri nas pa ne. To ustvarja določena neravnovesja,« poudarja Černičeva, po kateri bo načrt za gospodarjenje z divjadjo upošteval tudi prisotnost drugih divjih živali, kot so na primer nutrije, t.j. vrsta neavtohtonih glodavcev, ki škodujejo okolju in kmetijstvu. »Na podlagi strokovne analize, ki jo bo opravil izvedenec, bomo lahko načrtovali ukrepe, ki so potrebni za zaščito kmetijstva, pri tem pa bomo seveda pozorni tudi do ohranjanja naravnih ravnovesij. Ti ukrepi bi lahko na primer bili celoletni lov, sprememba urnikov lova, prilagoditev načrta odstrelav, itd. Za to bodo potrebne tudi zakonske spremembe,« pravi podpredsednica pokrajine in poudarja, da bodo v postopek za izdelavo načrta gospodarjenja z divjadjo vključili okoljevarstvenike, kmete in lovce.

V lovski sezoni 2011/2012 so v goriški pokrajini odstrelili 502 divja prašiča (387 v Brdih, 103 na Krasu, 12 v nižini), pokrajina pa je od marca prejela dvanajst prošenj za poravnavo škode, ki so jo divje živali povzročile predvsem na koruzi, pšenici in soji. Prošnje po odškodninah lahko kmetovalci vložijo do konca leta. (Ale)

Ob divjih prašičih (levo) opažajo v Brdih tudi vse več jelenov (zgoraj)

GORICA - Študija dnevnika Il Sole 24 Ore

Goljufov ne manjka

Goriška pokrajina na tretjem mestu po številu računalniških goljufov - Lani 367 tatvin v stanovanjih

Goriška je v primerjavi z drugimi italijanskimi pokrajinami dokaj varna, izstopa pa po številu računalniških goljufov. Na to opozarja študija, ki jo je včeraj objavil italijanski dnevnik Il Sole 24 Ore, ki je preučil lanske podatke o številu tatvin, ropov in drugih kaznivih dejanj, ki so jih posredovali z ministrstva za notranje zadeve.

Po številu prijavljenih kaznivih dejanj na 100 tisoč prebivalcev je pokrajina Gorica na 68. mestu vsedržavne lestvice: skupno je bilo v letu 2011 na Goriškem prijavljenih 4.927 kaznivih dejanj (3.460 na 100 tisoč prebivalcev). Tržaška pokrajina je na 34. mestu (10.047 kaznivih dejanj), videmska na 87. mestu (16.408 kaznivih dejanj), pordenonska pa na 94. mestu (8.686 kaznivih dejanj).

Po številu ukradenih avtomobilov, žepnih tatvin, ropov, tatvin na ulici in tatvin v stanovanjih Gorica ne izstopa, medtem ko je po številu računalniških goljufov na 100 tisoč prebivalcev zased-

Lani so na Goriškem zabeležili 336 računalniških goljufov

la celo tretje mesto na lestvici. Sile javnega reda so v letu 2011 zabeležile 336 računalniških goljufov, kar je 43,6 odstotka več kot v letu 2010. Precejšen porast so policisti goriške pokrajine zabeležili tudi pri tatvinah v stanovanjih: lani jih je bilo 367, torej 6,1 odstotka več kot leta 2010. V Vidmu se je število tatvin v stanovanjih povišalo za 25,5 odstotka (skupno jih je lani bilo 1.795), v

pokrajini Pordenon pa za celih 55,5 odstotka (skupno 902). Med štirimi pokrajinami Furlanije-Juljske krajine je Goriška tista, kjer je med letoma 2010 in 2011 prišlo do najmanjšega porasta skupnega števila kaznivih dejanj (+0,6 odstotka). Največji porast so zabeležili v tržaški pokrajini (+6,5 odstotka), sledita pa videmska (+5,1 odstotka) in pordenonska (+3,3 odstotka). (Ale)

LOČNIK - Aretirali 53-letnega domačina

Kradel elektriko in gojil konopljo

Kraja električne energije in gojenje indijske konoplje. Teh dveh kaznivih dejanj je osumljen 53-letni M.F. iz Ločnika, ki so ga prejšnjo noč aretirali karabinjerji operativnega oddelka goriških karabinjerjev. Moški je s pomočjo več deset metrov dolge žice priklopil svoje stanovanje na števec električne energije trgovine, ki deluje v isti stavbi. Tega pa se je kmalu zavedel upravitelj trgovine, ki je nemudoma poklical goriško poveljstvo karabinjerjev.

Patrulja, ki je prišla na kraj, je ugotovila, da ima trgovec prav. Karabinjerji so opazili, da je žica vodila v stanovanje 53-letnega M.F., ki je uporabljal električno energijo trgovine, ne da bi lastnika ničesar vprašal. Karabinjerji so na terasi našli tudi štiri rastline indijske konoplje, nekaj posušenih listov iste rastline in več semen. Karabinjerji so žico in konopljo zasegli, moškega pa so odvedli na poveljstvo. Prijavili so ga zaradi kraje električne energije in nedovoljenega gojenja konoplje. (Ale)

Konoplja

Tržiška »mošeja« natrpana

Okrog dva tisoč ljudi se je v nedeljo zbralo v prostorih bivšega marketa Hardi v Trziču, kjer je muslimanska skupnost praznovala zaključek ramazana. V Ulico Primo Maggio so prišli priseljenci iz Bangladeša, afriških držav, Balkana in Turčije, ki živijo v Trziču in drugih krajih dežele FJK, prisotnih pa je bilo tudi nekaj Tržičanov. Muslimanska skupnost je že napovedala, da namerava poslopje odkupiti, del sredstev - potrebnih bo okrog 500 tisoč evrov - pa namerava pridobiti preko prostovoljnih prispevkov, ki so jih zbirali tudi na nedeljskem verskem prazniku.

PD Štandrež v Kanalu

Gledališka skupina prosvetnega društva Štandrež bo v petek, 24. avgusta, nastopila na Kontradi v Kanalu. Ob 20. uri bodo štandreški igralci uprizorili komedijo Cvetje hvaležno odklanjamo, ki sta jo napisala Carroll Moore in Norman Barrasch. V primeru dežja bo večer potekal v Kulturnem domu v Desklah.

Srečanja za bodoče bralce

Knjigarna LEG iz Gorice prireja niz srečanj za otroke. Med 31. avgustom in 30. septembrom se bo izvršilo pet srečanj s pravljico: štiri srečanja bo vodila Sibilla Pinocchio, enega pa novinar in pisatelj Roberto Covaz. Prvi dogodek bo v petek, 31. avgusta, ob 10. uri.

Folklorni večer v Gorici

Goriško združenje prostovoljcev Cuore amico vabi na nastop folklorne skupine Bihari Janos folk ensemble iz Budimpešte. Dogodek bo v petek, 24. avgusta, ob 17. uri.

Festival glasbe sveta

Na vrtu gradu Kromberk se nadaljuje Festival glasbe sveta. Drevi bo nastopila hrvaška glasbena velemojstrica Tamara Obrovac, ki bo s skupino uveljavljenih jazzistov Transhistria Ensemble predstavila mešanico mediteranske, istrske in resne glasbe. Vstopnina znaša 10 evrov, koncert začne ob 21. uri. Od 19. ure dalje pa bodo na isti lokaciji na Tržnici goriških dobrot svoje pridelke in izdelke predstavljali in prodajali lokalni vinarji, sirarji, zeliščarji, čebelarji, pa tudi drugi kmetijci in mojstri različnih domačih obrti. (km)

Izlet v Turčijo

Prosvetno društvo Rupa-Peč obvešča udeležence izleta v Turčijo, da bo odhod iz Rupe v četrtek, 23. avgusta, ob 7.30.

KROMBERK - Včeraj odpiranje nezavezujočih ponudb

Za nakup Mipovih obratov se zanimajo štiri podjetja

Med prispelimi ponodbami tudi turška - V civilni iniciativi pooblašča svojega pravnega zastopnika

Včeraj je potekalo odpiranje nezavezujočih ponudb za nakup Mipovega obrata v Kromberku. Med prispelimi štirimi ponodbami je, kot pričakovano, ena turška, tri pa so iz Slovenije. »Dve od treh slovenskih sta kar zanimivi, turška pa je nekaj srednjega, po pričakovanju. Oni se pogajajo,« je povedal stečajni upravitelj Miroslav Benedejčič, ki obžaluje, da niso uspeli pridobiti še dveh ponudb iz tujine. To pa zaradi negativnega razpoloženja, ki se je vzpostavilo po intervenciji kromberške Krajevne skupnosti, meni Benedejčič. Krajevna skupnost in skupina krajanov, ki se je povezala v civilno iniciativo, namreč ostro nasprotuje ponovnemu zagonu klavnice. »Nič nimamo proti oživitvi predelave mesa. Klavnica pa prinaša hrup, smrad, pojav podgan,« pojasnjuje članica omenjene civilne iniciative Tatjana Mihelj, ki stanuje v neposredni bližini Mipovega obrata.

Ponujeni zneski za odkup Mipovega obrata se med seboj precej razlikujejo, razlike so od 100.000 pa do nekaj milijonov evrov, je včeraj razložil stečajni upravitelj, ki ni želel razkriti podrobnosti iz ponudb. Poleg turškega podjetja Alemin Halal, so ponudbe poslali še Geoprom, Trgovsko podjetje in Medusa, vse družbe so registrirane v Ljubljani. »To je zbiranje nezavezujočih ponudb – namen je priti do interesentov za nakup premoženja. Ne zanima pa nas le cena, temveč tudi možnost zaposlovanja,« dodaja. Vsem ponudnikom so že včeraj začeli pošiljati povabila na razgovor, prvi krog naj bi bil že prihodnji teden. Tedaj bo tudi bolj znano, ali nameravajo ponudniki tudi ohraniti proizvodnjo in podobno.

Včeraj pa se je na ogledu Mipovih obratov v Kromberku mudila tudi veterinarska inšpekcija. Po Benedejčičevih besedah je bilo stanje prostorov ugodno ocenjeno. Popraviti je treba le dve malenkosti, kar bo narejeno v dveh dneh. Nato naj bi veterinarska inšpekcija tudi izdala svoje soglasje. Po besedah stečajnega

Miheljeva, Benedejčič in Mipov objekt v Kromberku

KM

upravitelja naj bi bila inšpekcija prenečena nad dobrim stanjem obrata. Benedejčič tudi zagotavlja, da ima klavnica primerno čistilno napravo – to vprašanje je bilo v javnosti v zadnjih tednih precej izpostavljeno. Kot zatrjuje Benedejčič, gre za eno naj sodobnejših naprav, zgrajeno leta 2007 z evropskimi sredstvi.

»Mip ima čistilno napravo iz leta 1999. O tem smo se sami pozanimali na novogoriški Upravni enoti,« pa oporeka Miheljeva iz civilne iniciative.

»Ko smo oddajali Mip v najem Panviti, so bili oddani vsi drugi prostori razen hlevov in klavnice. Panvita je vozila meso iz svoje klavnice iz Murske Sobote. Za klavnico se slovenski ponudniki niso zanimali. Ko

smo pa razširili ponudbo na tujce, so vsi izpostavljali, da želijo tukaj uporabljati tudi hleve in klavnico, kar je normalno,« pravi Benedejčič in dodaja pojasnilo, da Turška družba Etci, ki je v Sloveniji ustanovila družbo Alemin Halal, ki je tudi oddala svojo nezavezujočo ponudbo, še vedno vztraja na najemu prostorov. Takoj ko bo izdano dovoljenje veterinarske inšpekcije, lahko Turki odprejo klavnico. Benedejčič predvideva, da bo dovoljenje izdano zelo kmalu, v nekaj dneh.

Kot je znano, je Benedejčič mesec dni pred koncem roka za oddajo nezavezujočih ponudb za nakup obrata Turkom oddal v najem prostore za en evro in jim v pogodbi podelil tudi predkupno pravico. Novogoriški žu-

pan Matej Arčon je tedaj dejal, da je Benedejčič s tem v neenakopraven položaj postavil druge potencialne ponudnike, medtem ko so ostali goriški župani podprli oživitev proizvodnje v Mipovih obratih. Najemnina za Turke znaša en evro, vendar bodo ti v pravo klavnico in hlevov vložili 40.000 evrov. »Kar pomeni, da najemnina dejansko ne znaša 1 evro. Poleg tega so Turki prevzeli tudi vse stroške vzdrževanja, ki znašajo sedaj, če nič ne bi delali, najmanj 15.000 evrov mesečno,« še pojasnjuje Benedejčič.

V civilni iniciativi medtem pooblašča svojega pravnega zastopnika. Odločeni so, da bodo naredili vse, da klavnice v urbanem okolju, kot pravijo, ne bo.

Katja Munih

SOLKAN-PLAVE Kolesarsko stezo bodo uredili v teku dveh let

Trasa bodoče kolesarske steze

Ministrstvo za gospodarski razvoj RS je izdalo odločbo o dodelitvi sredstev za izgradnjo 9,27 km dolgega odseka kolesarske steze med Solkanom in Plavami. Odsek, ki naj bi bil zgrajen do konca leta 2014, je zaradi slikovite narave že sedaj priljubljena točka kolesarjev in sprehajalcev z obeh strani meje. Vrednost projekta je 4,9 milijona evrov, iz evropskega sklada za regionalni razvoj pa bo sofinanciran v višini 3,4 milijona evrov. Odsek Solkan – Plave je sicer del 34 km dolge kolesarske povezave med Mirmom, Vrtojbo, Novo Gorico in Kanalom. Že odkar so se od tam umaknili gradbeni stroji, ga, na lastno odgovornost, uporablja veliko ljudi. Večina sicer sploh ne ve, da še ne gre za kolesarsko stezo, temveč za zaključeno traso vodovoda Mrzlek-Prelesje, ki poteka na isti dolžini. Ko bo pot urejena, bo asfaltirana, širina vozišča bo predvidoma 2,25 m, na vsaki strani bo še polmetrska bankina, ob robu pa bodo postavili še varovalno ograjo. (km)

TRŽIČ - Občina

Za županstvo potrebujejo še 1.450.000 evrov

Tržiški občinski odbor je na željo Furlanijo-Juljsko krajino naslovil prošnjo po izrednem prispevku, s katerim namerava obnoviti sedež županstva na Trgu republike. Na podlagi deželnega zakona št. 2 iz leta 2000, ki je namenjen ovrednotenju manjših mest, trgov in kmečkih naselij, je občina Tržič zaprosila za 1.450.000 evrov, s katerim bo krila le del stroškov za obnovo stavbe. Obnova županstva bo namreč skupno stala okrog 6.050.000 evrov: 2.100.000 evrov je občini že dodelila deželna uprava (predviden je dvajsetletni prispevek v višini 105.000 evrov letno), 2.500.000 evrov pa namerava občinska uprava pridobiti s prodajo nekaterih nepremičnin.

Stavbo tržiškega županstva, ki je bila zgrajena leta 1860 po načrtu arhitekta Parrucchettija, so evakuirali že pred časom iz varnostnih razlogov. Glavne težave povzročajo posedanje temeljev, zaradi katerega stavba ni stabilna. Obnovitvena dela, s katerimi ni več mogoče odlašati, bodo lahko potekala po sklopih. V okviru obnovitvenih del bodo tudi preuredili notranje prostore in jih prilagodili potrebam občinske uprave. V tčasu so stavbi dodali teraso, del hiše Ricci, prvo nadstropje in stolp, ki je danes najbolj dotrajan in nevaren del poslopja.

DOBERDOB - Začela se je 42. mednarodna likovna kolonija v organizaciji ZSKD

Umetniški utrip na Gradini

Ob 16 mladih iz Goriške, Tržaške in Benečije se je pobude udeležilo 19 tečajnikov iz Avstrije, Madžarske in Hrvaške

Mladi umetniki na delu

BUMBACA

Na doberdobski Gradini je včeraj stopila v živo mednarodna likovna kolonija, ki je letos dosegla svojo 42. izvedbo. Gre za teden dni trajajoč študijski tečaj, na katerem si mladi bodoči umetniki pridobijo osnovne prijeme, ki jim bodo koristili, v kolikor se bodo odločili za nadaljnje izražanje v različnih umetniških zvrsteh. Že takoj po našem včerajšnjem prihodu na Gradino je bilo občutiti, da se v prekrasnem okolju sprejemnega centra nad Doberdobom dogaja nekaj lepega in pomembnega. Pozdravili so nas udarci kladiv in dlet, praskanje raznih rašp in pil, pa rezanje škarij in uporaba drugih orodij. Skratka, pozdravil nas je mladostni vrvež, ki nakazuje, da se na Gradini odvija ustvarjalno delo z močnim pečatom umetnosti, iznajdljivosti in domišljije.

V sprejemnem centru nas je sprejel predsednik Zveze slovenskih kulturnih društev, Igor Tuta, ki nam je ob razložil namen in potek kolonije, ki je postala tradicionalno srečanje mladih umetnikov. Tuta je povedal, da je prvih dvajset let kolonija potekala v Vuzenici pri Dravogradu, kasneje pa so skupno bivanje mladih ukažljivih likovnikov začeli prirejati izmenično. Vuzenici so se pridružili še kraji, v katerih bivajo slovenske manjšine v Italiji, v Avstriji in na Madžarskem. Tudi udeleženci teh kolonij so člani omenjenih manjšinskih

skupnosti, ki se jim je letos na Gradini pridružila še ena. To so Slovenci, ki živijo na Hrvaškem. Na Gradini je ta teden prisotnih 16 tečajnikov iz našega zamejstva (s Tržaškega, Goriškega in iz Benečije), ostalih 19 pa prihaja iz omenjenih štirih držav. Udeleženci iz drugih držav spijo na Gradini, medtem ko naši tečajniki zvečer odhajajo domov. Za prehrano in dobro počutje likovnikov skrbi zadruga Rogos, ki upravlja sprejemni center, organizacijske obveznosti tečaja pa usklajuje goriški ZSKD. Predsednik Tuta nam je še povedal, da tečajnikom sledijo štirje mentorji, tržačani Jasna Merku, Ani Tretjak in Robin Soave ter beneška ustvarjalka Luisa Tomasetig. Udeleženci, ki so stari med 11 in 15 let, so razdeljeni na štiri delovne skupine. V prvi skupini tečajniki spoznavajo kiparske veščine, v drugi se srečujejo s slikarstvom, v tretji z grafičnimi zvrstmi, v četrti pa odkrivajo skrivnosti umetnosti z uporabo različnih materialov. Kolonija se bo zaključila v soboto s kratko slovesnostjo, ki se bo začela ob 10. uri. Takrat bodo dekleta in fantje razstavili svoja dela, obiskali pa jih bodo doberdobski župan, predsednik Javnega sklada za kulturne dejavnosti Slovenije, predstavnik Slovenskega Ministrstva za kulturo in ustanovitelj likovne kolonije, Lojze Gobec. Prisotni bodo seveda tudi starši mladih udeležencev. (vip)

Trans(S)ibirska železnica

Tekst Breda Pahor
Fotografije Fabio Trevisan

Potovanje v neskončnost

Tekma s časom,
denarjem in naravo

Začetni izvedbeni načrti so bili pripravljeni, denar so – z najrazličnejšimi posegi – pridobivali sproti, delavce so najemali od vsepovsod, na vzhodu so v trdo delo vključili tudi zapornike. Načrtovano traso so razdelili v sedem odsekov, na katerih so se morali soočiti z različnimi težavami. Za zahodnosibirski predel dolg 1440 kilometrov je bila največja ovira reka Ob s pritoki (1892-1896). Centralna Sibirija ni tako položna kot zahodna, bogata je z gozdovi, predvsem pa so graditelji trčili ob dejstvo, da se je morala zaledenela prst – zime so dolge in hladne – otopliti, da so lahko kopali: 1920 kilometrov železniške proge so postavljali od leta 1893 do leta 1898. Leta 1891 so začeli postavljati tirnice tudi v Vladivostoku. Za tako imenovani ussurijski del do Habarovska (približno 800 kilometrov) so morali premagati veliko ovir, med temi dejstvo, da je reka Amur narasčala tudi za deset metrov, dokončali so ga leta 1997. Še večji izziv je za načrtovalce predstavljalo Bajkalsko jezero, ki se je "zoperstavilo" železnici v smeri od Irkutska proti vzhodu. Jezero se razprostira na površini 31.494 kvadratnih kilometrov, kar je za dobro Belgijo! Odločili so se, da bodo železnico "potegnili" po enem boku, del poti pa speljali ...po vodi, po jezeru: potniki so se vozili s trajektom ali ledolomilcem, glede na letni čas. Za dvotirno progo s 33 predori in okrog 100 mostovi in viadukti so porabili približno štiri leta (1901-1904). Danes je slabih 100 kilometrov enotirne železnice prvovrstna turistična atrakcija.

Transbajkalski odsek, ki se je začel pri Bajkalskem jezeru, nadaljeval do mest Ulan Ude in Čita ter se nato zaključil pri Sretensku, je terjal veliko napora in potrpežljivosti, saj je povodenj leta 1897 odnesla 300 od skupnih 1072 kilometrov trase. Dela na tem odseku so

zaključili leta 1900 (začeli so jih pet let prej). Najkasneje so se začela dela na tako imenovanem amurskem predelu, ki so ga dokončali leta 1916. Do tega leta je bil odsek Sretensk-Habarovsk rečna proga. In še kitajska krajšnica: dogovor iz leta 1894 s Kitajsko je omogočil, da so progo iz Čite speljali po mandžurskem ozemlju in tako pot do Vladivostoka skrajšali za 600 kilometrov (delali so v obdobju 1897-1901). Prve odseke so odprli že leta 1898, dve leti pred napovedanim rokom, projekt pa z velikim pompom leta 1900 predstavili na svetovni razstavi v Parizu. Pridobili so veliko potnikov, v prvi vrsti petičnih, ki so se navdušili nad opevanim luksuznim vlakom. Iz njihovih pričevanj je razvidno, da so bile obljube daleč nad realnostjo.

Nekdaj pustolovščina, danes prijetna dogodivščina

Danes se vlak ne ustavi več sredi ničesar, tudi hrane ne zmanjka še preden prisope do Bajkala, vagoni so ogrevani ali hlajeni, redno čiščeni. Sprevodnica v uniformi, ki s sesalnikom "obdela" svoj vagon, je prizor, ki se dnevno ponavlja. Danes kot nekdanj (od leta 1902) vlak, namenjen iz Moskve proti Vladivostoku odpotuje z Jaroslavske postaje.

Tam se je na nočni vlak vkrcala tudi naša skupina. Transsibirsko železniško pot smo nekoliko skrajšali: od skupnih 9258 kilometrov, kolikor jih je od Moskve do Vladivostoka, smo "odšteli"

-2-

približno 2600 kilometrov, ki ločujejo Ulan Ude od Pacifika. Nadalje smo pot razdelili na več etap: peljali smo se od velikega mesta do naslednjega, izstopili, si kraj ogledali in nato spet stopili na vlak. Tako smo se eno noč in en dan peljali od Moskve do Ekaterinburga, po postanku spet eno noč in en dan do Novosibirska, nato dve noči in en dan do Irkutska, od tam z avtobusom do Bajkalskega jezera, od tam pa s turističnim vlakcem nazaj v Irkutsk, nato sedem dnevnih ur do burjatskega glavne-

ga mesta Ulan Ude in že je bilo konec našega transsibirskega potovanja.

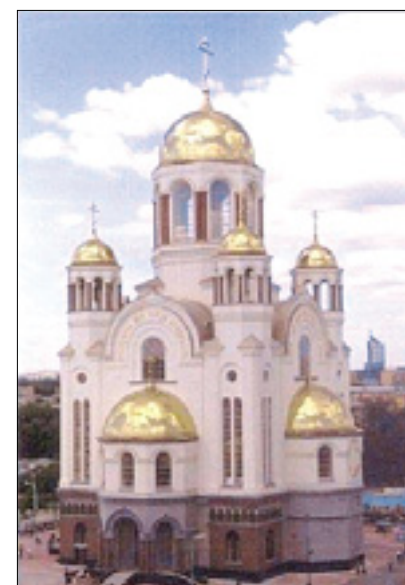
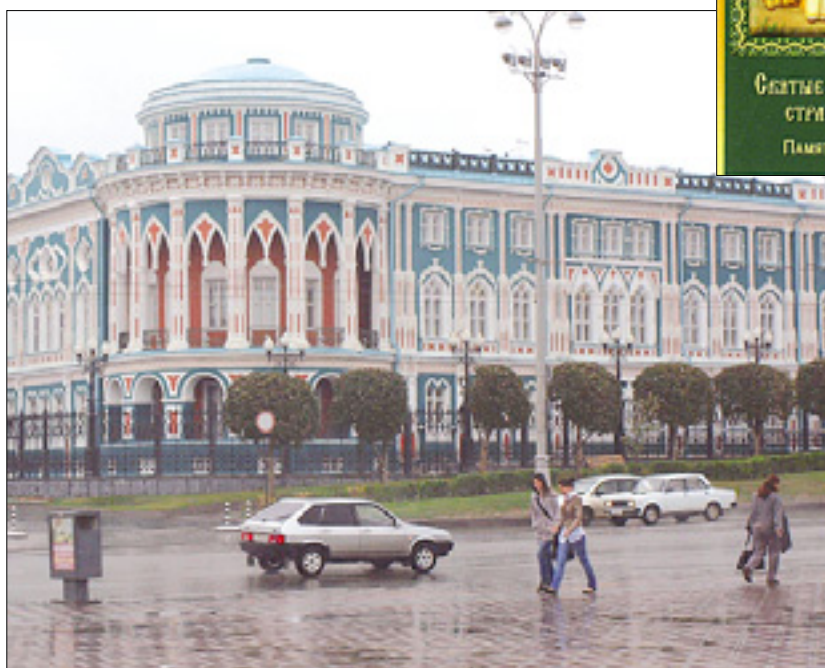
Ekaterinburg, poslednje bivališče zadnjih Romanovih

Ni prav, da je naše mesto znano predvsem zaradi krvavega obračuna s carjem Nikolajem II. in njegovo družino, mesto je namreč lepo in nudi marsikaj. Tako se je pridružila naša krajevna vodnica, ki nas je seveda pospremila na ogled "katedrale na krvi", ki stoji na kraju poboja Romanovih, kot tudi v lep gozd, kjer so sedmim pobitim v čast, ki so medtem postali pravoslavni svetniki, v okviru sa-

mostana zgradili (oziroma še urejajo) cerkve (vsakemu svojo). Umor iz leta 1918, ki ga pripisujejo boljševiški roki, seveda ni opravičljiv, vendar pa je prav tako umestna ugotovitev, da je posmrtno povzdigovanje zadnjih Romanovih pretirano. Prej, medtem in potem je bila ruska zgodovina zelo krvava in posuta s tisočimi nedolžnimi žrtvami.

Ekaterinburg, ustanovljen leta 1723 kot industrijsko središče, sodi med večja ruska mesta. Industrija je nekoliko v zatonu, vsekakor pa mesto leži v uralskem, bogatem predelu. V njem je začel svojo uspešno politično kariero Boris Jecin, kateremu so na monumentalnem pokopališču ob moskovskem samostanu Novodevični postavili zelo opazen nagrobni spomenik v obliki ruske zastave. V mestu, po katerem se je prijetno sprehajati, je veliko muzejev. Enega, nezakonitega, ker se lastnik (še) ni pogodil z oblastjo, smo tudi obiskali. Vstopnino moraš vseeno plačati, pa čeprav vstopiš skozi kletne prostore, vendar je zbirka kamenin in poldragih kamnov uralskega območja nadvse zanimiva. In končno še zadnja obvezna postaja: nedaleč stran od Ekaterinburga poteka "meja" med Evropo in Azijo.

SE NADALJUJE

VREMENSKA SLIKA

Temperature zraka so bile izmerjene včeraj ob 7 in 13 uri.

Afriški anticyklon bo vztrajal nad deželo do srede, nato bodo šibki zahodni tokovi prinesli topel zrak do ravnin in obale, nekoliko vlažen in nestabilen zrak do Alp. Ob koncu tedna je predviden prihod hladne atlantske fronte.

Nad južno Evropo in našimi kraji je območje visokega zračnega tlaka. Od vzhoda doteka k nam zelo topel in suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 6.13 in zahaja ob 20.02
Dolžina dneva 13.49

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 10.40 in zahaja ob 21.32

PLIMOVANJE
Danes: ob 6.35 najnižje -35 cm, ob 13.23 najvišje 47 cm, ob 19.54 najnižje -29 cm.
Jutri: ob 1.20 najvišje 7 cm, ob 6.45 najnižje -23 cm, ob 13.52 najvišje 41 cm, ob 20.54 najnižje -27 cm.

BIOPROGNOZA
Vremenski vpliv bo ugoden, le po nižinah bo čez dan počutje poslabšala velika toplotna obremenitev. Takrat se izogibajte večjim naporom, uživajte dovolj tekočine in lahko hrano. Prostore zračite ponoči in zjutraj. Vročina bo najbolj obremenilna v mestih.

MORJE
Morje je mirno, temperatura morja 25,8 stopinje C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	27	2000 m	12
1000 m	20	2500 m	10
1500 m	15	2864 m	9

UV INDEKS
UV indeks bo sredi dneva ob jasnem vremenu po nižinah 8 in v visokogorju 9.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

NAPOVED ZA DANES

Povsod bo jasno in toplo; v popoldanskih in večernih urah bo soparno v ravninah in na obali. V gorah so ponekod možne popoldanske pooblačitve, toplo bo v dolinah; v visokogorju bodo temperature zraka visoke, tudi ponoči.

Danes bo pretežno jasno. Najnižje jutranje temperature bodo od 11 do 18, najvišje dnevne od 31 do 37 stopinj C.

NAPOVED ZA JUTRI

Povsod bo jasno in toplo; v popoldanskih in večernih urah bo soparno. V gorah so možne popoldanske pooblačitve, toplo bo v dolinah; v visokogorju bodo temperature zraka visoke, tudi ponoči.

Jutri bo povečini jasno.

FILM - V smrt se je pogнал z mostu v Los Angelesu

Umrl režiser Tony Scott

Najbolj znan je bil po filmih Top Gun, Dnevi grmenja in Policaj z Beverly Hillsa 2

LOS ANGELES - Tony Scott, režiser uspešnic kot so Top Gun, Dnevi grmenja in Policaj z Beverly Hillsa 2, je v nedeljo, kot vse kaže, storil samomor. Scott naj bi se v smrt pogнал z losangeleškega mostu Vincent Thomas okoli 12.30, o čemer pričajo številni klici očividcev službam za nujno pomoč. Lokalna policija primer še preiskuje. Truplo britanskega režiserja so nekaj ur kasneje iz vode potegnili potapljači. Med preiskavo so za posnetje zaprli eno stran mostu.

Jennifer Osburn iz ekipe obalne straže je za časnik Daily Breeze povedala, da so v Scottovi črni toyoti, parkirani na mostu, našli poslovilno pismo.

Tony Scott je bil brat producenta in režiserja Ridleyja Scotta. Brata Scott sta vodila Scott Free Productions, trenutno pa sta skupaj delala na projektu "Killing Lincoln" (Ubiti Lincoln), ki temelji na literarni uspešnici Billa O'Reillyja.

Sicer je Tony Scott zelo znan po filmu Top Gun s Tomom Cruiseom, ki je obveljal za enega najbolj donosnih filmov leta 1986. Scott in Cruise sta ponovno sodelovala pri prav tako uspešnem filmu Dnevi grmenja. Scott je pogosto sodeloval tudi z Denzelom Washingtonom, še nedavno pri akcijski drami Neustavljiv (2010). Skupaj sta posnela še filme Telesni čuvaj (2004), Deja Vu (2006) in Ugrabitve metreja Pelham 123 (2009).

Režiser Ron Howard je v nedeljo na Twitterju zapisal: "Nič več filmov Tonyja Scotta. Tragičen dan."

POP GLASBA - Po večkratnih hujših zdravstvenih težavah

Utihi glas Scotta McKenzieja

Proslavil se je z izvedbo pesmi San Francisco, ki je v drugi polovici 60. let postala himna hihi generacije

LOS ANGELES - V 74. letu starosti je umrl ameriški pevec Scott McKenzie, izvajalec pesmi "San Francisco (Be Sure to Wear Flowers in Your Hair)", ki je v 60. letih prejšnjega stoletja veljala za himno hihi generacije. Umrl je v soboto na svojem domu v Los Angelesu.

Uspešnico "San Francisco", ki je bila izdana maja leta 1967, je napisal McKenziejev prijatelj iz otroštva in ustanovitelj skupine The Mamas and the Papas John Phillips, poroča britanski BBC. "Očaran sem, kako 'San Francisco' še naprej prebujata sanje v srcih in mislih ljudi po vsem svetu," je McKenzie dejal leta 2002.

McKenzie se je rodil kot Phillip Wallach Blondhelm leta 1939. V 50. letih prejšnjega stoletja je ustanovil skupino The Abstracts, kasneje pa se je odločil za samostojno kariero. Izdal je dva albuma, "The Voice of Scott McKenzie" in "Stained Glass Morning".

Od leta 2010 je bil McKenzie večkrat hospitaliziran zaradi boleznih živčevja, pred kratkim pa naj bi utrpel tudi srčno kap. (STA)

NEW YORK - Glasbeni videospot

Beyonce poskrbela za rekordno kampanjo Združenih narodov od dnevu humanitarnosti

NEW YORK - Glasbeni videospot, ki ga je za kampanjo Združenih narodov ob svetovnem dnevu humanitarne dejavnosti posnela ameriška pop pevka Beyonce, je v nedeljo poskrbel za rekordno milijardo poslanih sporočil upanja, so sporočili iz Združenih narodov. Beyonce je nov videospot za svoj hit "I was there" posnela minuli teden v dvorani Generalne skupščine Združenih narodov v New Yorku. Objavljen je bil v soboto, dan pred 19. avgustom, ko ZN obeležujejo svetovni dan, posvečen humanitarnosti. Dobitnica 16 glasbenih nagrad grammy je v videospotu oblečena v dolgo belo obleko (na posnetku Ansa), na zaslonu za njo pa se vrtijo posnetki uničujočih poplav in reševalcev, ki po potresu kopljejo po ruševinah in iščejo preživele. Spot so posneli v okviru spletne kampanje, s katero so želeli Združeni narodi ljudem približati delo humanitarnih organizacij po vsem svetu.

Svetovni dan humanitarne dejavnosti so ZN prvič obeležili leta 2008. 19. avgust je bil izbran v spomin na napad na sedež ZN v Bagdadu leta 2003, v katerem je umrlo 22 uslužbencev ZN, med njimi poseben odposlanec ZN za Irak Sergio Vieira de Mello.

Tony Scott (desno) je pogosto sodeloval tudi z Denzelom Washingtonom

Scott McKenzie (desno) je bil izvajalec pesmi "San Francisco (Be Sure to Wear Flowers in Your Hair)", ki je v 60. letih prejšnjega stoletja veljala za himno hihi generacije

ANSA